

DOMOLJUB

Izahaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne števila se prodajajo po 10 vinarjev.

— S prilogami: —
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in ispravi pa Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 47.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1911.

Leto XXIV.

Nova vodna postava.

Vlada je izdelala načrt vodnega zakona, ki ga bo vložila v deželni zbor, da sklenejo preosnovo, ki jo zlasti velika obrt že dolgo časa zahteva. Vršila so se posvetovanja, pri katerih so interesi kmetovalcev in velikih obrtnikov šli precej daleč naražen, in kar dobimo sedaj v roke, je sad kompromisa med obema strujama. Kot vsak kompromis, tudi ta ne zadovolji popolnoma nobene struje; ves zakonski načrt, ki pomeni v postavodajalnem oziru velik napredek, se giblje v materialnem pogledu na neki srednji črti. Kadar da agrarcem kako koncesijo, tudi industriji prizna kako ugodnost. Sklepi dež. zborov se pač ne bodo smeli oddaljiti od te srednje črte.

V planinskih deželah se je pojavilo močno gibanje, ki zahteva vodne sile za dežele. Naravno je, da domače prebivalstvo v vsaki kronovini nerado vidi, da mu tuji kapitalisti zasedejo glavne vodne sile, ki jih potem izkoriščajo za vse čase le za svoje naprave, ne da bi imela javnost od tega druge koristi, nego da smejo domačini vstopiti kot delavei v industrialne naprave mogočnega mednarodnega kapitala. Odločen korak je storil v tem oziru koroški deželni zbor, ki so mu sledili tudi drugi. Kranjski deželni zbor je sklenil zakon, ki izroča vodne sile pred vsem izkoriščanju od strani dežele in občin.

Tej odločni zahtevi dež. zastopov se ni mogla upirati dunajska vlada. Sprejela je v zakonsko predlogo nekaj določil, ki dajo državi, deželam in občinam nekaj prednosti pred zasebniki. Preden dobi zasebnik koncesijo, se mora vprašati deželni odbor, ali ne namerava dežela ali kaka njena ob-

čina tam graditi. Samo tedaj, če niti država niti dežela ali občine ne izkoristijo vodne sile, je prosta za zasebnike, in sicer dobe dežela in občine koncesijo za 90 let, zasebnik le za 60 let. Na drugi strani se pa gradba olajša, ker se uvede pravica razlastitve z odškodnino proti manjšim vodnim upravičencem. Važna je določba, da ima vlada pri podelitvi koncesije presojeti ne le s stališča večje gospodarske važnosti, ampak ne sme dopustiti, da bi se vodne sile cepile in nepopolno izrabljale. Oni načrt ima prednost, ki vodno silo popolnoma izrabi.

Ker se je doslej v tem oziru jako neenako postopalo, je izdala vlada pred kratkim naredbo, ki se — kolikor je po starem vodnem pravu mogoče — približuje določbam bodočega vodnega zakona.

Vladna predloga le deloma ustreza zahtevam deželnih zastopov. A še to je nekaterim preveč.

Dvignili so se štajarski in koroški kapitalisti, lastniki velikih obrtov ter sestavili spomenico, v kateri pritiskajo na zastope planinskih dežel, naj svoje sklepe prekličejo in izpremene svoje načelno stališče.

Priznavajo sicer, da bi bil tak zakon za Koroško in Štajersko dober, a vse mora biti proti »podeželjenju« vodnih sil — radi Kranjske! V resnici se obširna spomenica bavi skoro izključno le s Kranjsko s stranskimi pogledi na Istro in Dalmacijo — torej z deželami, katere one mogotce pravzaprav nič ne brigajo.

Zahtevajo med drugim to-le:

Odpravi se naj neenakost v omejitvi vodoprnih koncesij. Če se pa koncesije časovno omeje, naj se med državo, deželo, občinami in zasebniki ne dela razlike. — Vodopravne koncesije naj se več ne omeje na osebo in

odpravijo naj se vse določbe, ki ovirajo podjetnost.

Naj se ne zahteva popolno izkoriščanje vodnih stopenj v vseh onih slučajih, ko je voliti med neizkoriščanjem ali delnim izkoriščanjem.

Odpravi naj se vsaka predpravica države, dežele in občin proti zasebnikom glede stavbene dobe in ne da javnim korporacijam sploh nobena prednost pred zasebnikom.

Dalje trdijo ti ljudje, da je naredba škodljiva nemštvu, in da se mora novi vodni zakon, ki da deželnim zastopom nekaj veljave pri vodnih stvarih, pobijati, ker bi sicer kranjski deželni odbor to moč porabil v korist deželi in domačemu prebivalstvu in bi s tem prekrizal njihove račune. Mislijo namreč, da imajo sami pravico do vodnih sil naše dežele in da je državna oblast le zato tukaj, da domačina razlastuje na korist par kapitalistom koroško-tržiške sekte.

Bore se, kakor pravijo dalje, pod geslom »svobodnega tekmovanja«. A v resnici se bore za pravo protislovje svobode. Kajti ako dobi po novem vodnem zakonu velekapitalist oblast razlastiti malega mlinarja in žagarja, za katerega se torej vsa svoboda neha, je nujno potrebno, da javni faktorji poglavitve vodne sile izkoristijo za splošno javnost in s tem postavijo mejo premoči zasebnega kapitalizma. To je načelo prave svobode in pravega napredka.

Na Kranjskem imamo danes 36 milijonarjev. Napredek naše dežele pa ne obstoji v tem, da se le premoženje teh izvoljencev povišuje, ampak da raste premoženje vsega ljudstva.

Kapitalistiški mogočenci naj si zapomnijo enkrat za vselej, da so minuli časi, ko je prebivalstvo naše dežele do tal se priklanjalo njim, ki so ga milost-

no sprejemali k stroju za delavca. Danes vse napreduje gospodarsko, z ostati ne sme tudi naše ljudstvo, ki se hoče popolno postaviti na lastne noge.

Živinoreja.

Razdeljevanje vzrejevalnih premij od strani deželnega odbora kranjskega, ki se vrši:

V ponedeljek, dne 27. novembra 1911: v Polhovem gradcu ob 8. uri dopoldne, v Križah pri Trziču ob 9. uri dopoldne, v Žvirčah ob 9. uri dopoldne, v Borovnici ob 11. uri dopoldne, v Preserjih ob 2. uri popoldne, v Preddvoru ob 2. uri popoldne, v Hinjah ob 3. uri popoldne.

V torek, 28. novembra: v Logatcu ob 8. uri dopoldne, v Žužemberku ob 9. uri dopoldne, v Rovtjah ob 10. uri dopoldne, v Žirih ob 10. uri dopoldne, v Hotedršici ob 1. uri popoldne, v Godoviču ob 2. uri popoldne, v Dvoru ob 2. uri popoldne, v Črnem vrhu ob 3. uri popoldne, v Spodnji Idriji ob 3. uri popoldne.

V sredo, 29. novembra: v Cerknici ob 9. uri dopoldne, na Uncu ob 9. uri dopoldne, v Slavini ob 11. uri dopoldne, v Št. Petru na Krasu ob 1. uri popoldne, v Grahovem ob 2. uri popoldne, v Knežaku ob 2. uri popoldne.

V četrtek, 30. novembra: v Postojni ob 8. uri dopoldne, v Starem trgu pri Ložu ob 9. uri dopoldne, v Hrašah ob 10. uri dopoldne, v Hruševju ob 11. uri dopoldne, na Razdrtem ob 1. uri popoldne, v Igavasi ob 2. uri popoldne, v Senožečah ob 3. uri popoldne.

Razdeljevanje se vrši na sejmišču ali na drugem od županstva za to določenem prostoru.

Premovala se bodo le sesajča teleta.

Teleta naj se pripeljejo, ako le mogoče, s kravami.

Vsako mora imeti za vsako goved, ki jo pripelje na premovanje, zdravstveni potni list.

Lastniki lepih telet, ki se zavežejo rediti jih za plemo vsaj še eno leto, prejmejo vzrejevalno premijo 50 K, od katere se izplača 20 K takoj, 30 K pa po preteku enega leta, ako jih pravilno vzrejajo.

Posestniki, katerim se podeli ta premija, morajo biti dobri živinorejci ter morajo vzrejeti vsaj polovico telet za plemo v razmerju s številom krav, ki jih povprečno rede. Razen teleta, za katero se podeli premija, pa mora lastnik imeti ostalo potrebno število telet pod pol leta starih.

Vsak razstavljaivec mora biti točno ob določeni uri s svojo živino na premovalnem prostoru, ker bi se drugače na prepozno prignane živali ne moglo ozir jemati.

Vsako mora imeti od županstva potrdilo, koliko krav in koliko telet pod pol leta starih povprečno redi ter koliko živine ima vsega skupaj.

Živinorejci se opozarjajo, da naj rede kolikor mogoče veliko število telet za plemo, ker se bodo enaka premovanja vršila tudi prihodnje leto.

Deželni odbor bode nakupoval tudi plemenske bikce čiste pasme.

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

Draginja.

Vleče se kakor povest o jari kači in vlega se zbornici kakor mora na prsa, ki že tako le še za silo diha. Draginjsko vprašanje je bilo med prvimi, katera je nova zbornica meseca julija postavila na dnevni red in danes znova razburja poslance. Takrat, julija meseca, so izvolili odsek 51 članov, ki naj se posvetujejo o sredstvih in načinih, kako ublažiti posledice draginje. Toda stvar ni tako lahka. Vprašanje je v zvezi s svetovno trgovino, mednarodnimi pogodbami, državno upravo in neštetiimi drugimi pojavi narodnega gospodarstva, ki se ne dajo spremeniti od danes na jutri. Zato je popolnoma naravno, da se pojavljajo nasprotja v parlamentu. Tisti, ki proizvajajo, pridelujejo in tisti, ki izdelke rabijo, so si vedno v laseh. Vendar se je že v juliju pokazalo, da je posebno soc. demokratom več za upliv na delavske sloje, kakor za odpravo draginje oziroma njenih posledic. Zagnali so krik le proti draginji mesa in proti kmetu, draginje, ki jo delajo njihovi podpiratelji, veleindustriji in kapitalisti, te se ne spomnijo. Ker nočejo tedaj stvari prijati na pravem koncu, ne gre od rok. Dne 17. oktobra je zbornica vse predloge o draginji odkazala odseku. Ta je izvolil, kakor smo že poročali, štiri pododseke, ki so tudi izdelali poročila za zbornico. O teh poročilih se sedaj razpravlja v zbornici.

Poročevalc Erb je ponavljal že znane stvari in skušal vlado prepričati, da glede uvoza argentinskega in srbskega mesa ni vezana na pogodbo z Ogrji. Ministrski predsednik pa je izjavil, da more le z dovoljenjem ogrske vlade dovoliti nadaljni uvoz tujega mesa. Ta izjava je povzročila burne ugovore soc. demokratov, ki so vpili: »Pojdite na Ogrsko, tam morete tako govoriti«.

V ti razpravi se je oglasil k besedi tudi naš dr. Krek, ki je znanstveno razpravljajal draginjsko vprašanje in kot znan strokovnjak v narodno-gospodarskih vprašanjih vzbujal veliko pozornost mnogoštevilnih poslancev. Sklep njegovih besedi je bil: Preje se ne reši draginjsko vprašanje povoljno, dokler se ne obrača večja skrb kmetijstvu. O njegovem govoru se jako obširno pečajo vsi večji listi.

Surovost v zbornici.

Marsikako posebnost imamo v Avstriji in ravno tako v avstrijski zbornici, ampak vse prekosi surovost nekaterih poslancev. Pa ne mislite, da neolikanih kmečkih, ne, ampak mestni poslanci, poslanci nemškega naroda, ki se šteje med najbolj omikane, so tiste surovine, ki se vzgleduje nad njimi cel svet.

Zadnjič sta se stepla poslanec Malik in Hummer, ki jih je dobil od prvega s pasjim bičem, pri dr. Krekovem govoru pa se je v svoji pijanosti odlikoval »neodvisni« doktor Heilinger z najneumnejšimi medklici, tako da so ga morali nemški poslanci pomagati odstraniti. Ko pa je koncu govora prišel nazaj, je pa še ploskal. In on je doktor!

Novi davki.

Finančni minister je predložil zbornici šest davčnih predlogov. Zganje se bode po načrtu podražilo za 50 kron pri sto litrih. Sedaj dobivajo dežele od 90 K državnega davka pri hektolitru 20 K, v bodoče pa bodo dobivale 60 K.

Davek od piva se zviša od 34 na 80 v od hektolitrske stopinje, torej približno za 5 K pri hektolitru piva, zato pa odpade deželna naklada, ki v mnogih deželah znaša 4 K od hektolitru. Toda dežele dobe popolno odškodnino od države. Bilo je previdno, ko je kranjski deželni zbor zvišal deželno naklado na 4 K. Poseben načrt določa, koliko dobe dežele od države na leto. Iz osebne dohodarine dobe 215 milijonov kron, iz žganjarne 49 milijonov K in iz državnih dohodkov od piva 56 milijonov kron. Država dobi več ko preje od žganja 8 milijonov, od piva 55 milijonov.

Pristojbine od dedščin se povišajo za 10 milijonov. Znižale se bodo pristojbine od dedščin in daril med bližnjimi sorodniki, zvišale pri zapuščinah oddaljenim sorodnikom.

Davek od vina na deželi se opusti, obdavčijo se pa kipeča vina (šampanjec) v steklenicah. Dohodek tega davka se proračunava na 1,650.000 K.

Tudi avtomobili bodo obdavčeni. Temeljna taksa bo 60 K, priklada pa za vsako konjsko moč 4 do 14 K. Za elektromobile se zviša davek od 100 na 200 K.

To je načrt finančnega ministra Meyerja, ki se je pa te dni že poslovil od svojega mesta. Z njim pade najbrž načrt, ki je brž dobil sovražnike. Finančni minister se je umaknil Zaleske mu, ki so ga hoteli imeti Poljaki kot finančnega ministra v Stürgkhovem kabinetu. Zaleski je pa oddal poljedelsko ministrstvo dr. Brafu, zaupniku češkega kluba.

Nemška ljubezen do Avstrije

V »Volkshalle« na Dunaju se je vršil zadnje nedeljo shod, ki ga je sklicala »Zveza Nemcev za Nižjo Avstrijo«. Shod je protestiral zoper češke šole in italijansko fakulteto. Poslanci Wedra,

Weber, Polak in drugi so govorili na tem shodu proti naši cesarski rodbini in proti Avstriji. Množica pa je klicala: »Živijo Viljem! nemški cesar. Živel nemški prestolonaslednik.« Po shodu so poskušali demonstrirati proti češkim bankam in naučnemu ministru. Te demonstracije omenjamo, da se vidi kako malovredni so naši Nemci. Proti državi, ki jih redi in jim da vse, kriče in proti vladarski rodbini, ki mora biti nedotakljiva, zabavljajo, a kdo jim skrivi kak las? Na drugi strani se pa iz tega vidi tudi smrtno sovraštvo Nemcev proti vsemu, kar ni nemško. Proti Čehom, ki jim na Dunaju nič nočejo, upijejo in Lahom ne privoščijo njihove fakultete nikjer. Kaj počno šele proti malemu našemu narodu. In vendar jih vlada vedno postavlja na prvo mesto.

VOJNA.

Poročilo generala Caneva.

Vrhovni laški general ponesrečene vojske proti Turkom v Tripolisu je poslal sedaj poročila o bojih pred Tripolisom. Mož je še precej pošten, četudi počasen. Pove, da so Lah silno veliko trpeli in imeli velikanske izgube. Hvali pa seveda vztrajnost in hrabrost laških vojakov. Vse njihove grozovitosti pa lepo zamolči, ravno tako tudi natančno število ranjenih in mrtvih. Gotovo je iz tega poročila, da so Turki 11. polk bersaglierov popolnoma uničili. Hrabrost in predrznost Arabcev in Turkov se mu zdi naravnost obupna. Pred najhujše topove so prišli na daljavo 30 metrov. Res, Lah se še niso spustili z lepa v tako nevarno podjetje. Če tudi osvoje peščeno deželo, jih bo to toliko stalo na ljudeh in denarju, da bodo nekaj let radi dali mir.

Vojna v Egejskem morju?

Ker nočejo Turki Lahom Tripolisa dati kar z lepa, nameravajo ti, kakor smo že poročali, razširiti vojsko na Egejsko morje. S tem, da zasedejo nekatere otoke in drže v strahu obrežna mesta, mislijo uplivati na Turka, da se odpove Tripolitaniji. Toda ta se mrzlično priporavlja na odpor. Pred vsem je turška vlada izjavila, da bo izgnala iz Turčije vse Italijane. V Solunu izpopolnujejo utrdbe, polagajo mine in se noč in dan urijo v streljanju. Vse baterije so še enkrat pregledali. Tudi turške bojne ladje se vedno vadijo. Slišati pa je, da se bo tudi tu Italija že preje blamirala predno pride do boja, ker se bo morala na pritisk Avstrije umakniti s svojimi brodovjem iz Egejskega morja, prej, ko sproži en top.

Boji v Tripolitaniji.

Okrog mesta Tripolis divjajo boji kar neprenehoma. Turki Italijanom ne dajo prav nič počitka in ti so vedno v nevarnosti, da mesto izgube. Zadnje dni se je menda Lahom posrečilo, da so iztrgali sovražniku nekaj strateško važnih točk. V nekem takem boju so dobili pod kupom mrličev tudi zeleno preroko zastavo, ki je bila blagoslovlje-

na v Meki. A vse to ni Lahom pomagalo, ker so jih pregnali nalivi. Sedaj prihajajo poročila, da se čutijo Italijani prisiljeni vdreti v notranjost dežele, ker se samo na obrežju ne morejo držati. Seveda, če jim bo to šlo po sreči, je drago vprašanje.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Zdaj, ko se nahajajo vsa važnejša mesta južne in srednje Kitajske v rokah vstajev, se razširja revolucija tudi proti severu. Položaj vlade v Pekingu je brezupen. Poroča se, da misli bežati vladarska rodbina v Mukden v Mandžurijo. Utihniti tudi nočejo vesti, da se Japonci pripravljajo, da zasedejo južno Mandžurijo, vsled česar so vznemirjeni v Peterburgu, Washingtonu in v Londonu. Poročila s Kitajske, ki je tako oddaljena, često niso točna, zato si je težko ustvariti jasno sliko. Toliko pa je skoro gotovo, da bodo vstajši vsaj deloma dosegli svoj namen, namreč ustavo, o kateri se je že pisalo.

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

»Umetnik!« se je smejala prorogljivo hči, ki je klečala pred materjo in pobirala v tobačnico razsureseni tobak. »Če bi bili vsi umetni zoboderci taki, kakoršen je Štefič, bi raje celo življenje trpela najhujše bolečine, kakor pa pustila, da bi tak rabelj kazal na meni svojo umetnost. Ni dolgo, ko bi bil sedita Blatnika skoraj pripravil ob življenje. Tako ga je mučil in trpinčil, da so se nesrečnežu razklenile čeljusti, konec muke je bil pa ta, da mu je mesto bolnega zoba izdril dva zdrava.«

»Hvala Bogu!« je vzdihnila ženica in z vidno zadovoljnostjo tipala svoje brezzobe čeljusti, »meni grdoba ne bo delal sitnosti.«

»A kaj, mnogo hudega sploh ne bo mogel več učiniti, ker je že splošno znano, kaj lahko človek pri njem doživi. Sosed Blatnik nosi ona dva zoba, ki mu jih je ta divjak izruval, vedno pri sebi zavita v srebrni papir, da jih lahko vsakomur kot svarilo pokaže. Pravzaprav bi se pa nad nesrečnežem ne hudovala, toda smili se mi njegova mlada žena. Naravnost sramotno je, kako si mora revica krpiti staro raztrgano obleko, da ima kaj obleči, da sploh more na ulico; sram bi moralo biti moža, če vidi, kakšna hodita žena in otrok. Niti za nedeljo in praznik nimata kaj poštenega obleči. Res, nikakor ne morem umeti, kako je ubožica mogla vzeti takega ničvredneža.«

Med tem hudovanjem se je Zakotnikova oblekla za izhod, in ko je še ma-

teri položila v naročje pletenje, je odšla iz sobe.

Kmalu po njenem odhodu je mimo hiše korakal proti svojemu stanovanju Štefič. Po zunanosti soditi je bil to na vsak način lep človek, če bi njegovega sicer čednega obraza ne bil kazil in delal odurnega pečat, kate ega so mu vtisnile razne strasti. Bil je vitke postave, a lenega obnašanja. Oblečen v oguljeno črno obleko, za vratom svilenovratnico, klobuk poveznjen na uho in roke v hlačnih žepih je klenjal leno proti hiši in dosevši do vežnih vrat sunil z ного in jih tako odprl.

Pokrit je stopil v sobo, kjer je bila miza že pripravljena za kosilo, a v sobi ni bilo žive duše. Zato stopi v vrata in glasno pokliče ženo; ta se oglasi iz kuhinje.

»Koliko časa bom še čakal na kosilo?« zavpije jezno.

»Tako prinesem!« odvrne žena. Mož vrže klobuk na stol in odide v svojo delavnico. Njena oprava je obstojala iz stare omare in priprostega umivalnika; na steni je viselo motno zrcalo, pri oknu je stal operacijski stol, poleg njega pa mizica, na kateri so ležala različna majhna ogledalca, več zdravniškega orodja in nedodelana čeljust s tremi ponarejenimi zobmi.

Skozi okno si videl na približno 25 korakov dolgi vrt, ki je imel širokost hiše. Bil je precej zanemarjen, zname nje, da je gospodinja imela druge nujnejše skrbi, kakor pa skrbeti za vrt. V travni pod oknom je sedela mala Jelica s punčiko v naročju. Temnomodre oči ljubke deklice so zasledovale visoko v zraku letanje lastovic, ki so kakor blisk švigale semintja; samega začudenja je imela usteca napol odprta, z njenimi po ramah in po tilniku razpuščenimi kodri se je pa igral lahen vetrnič.

Štefič je zrl nekaj trenutkov skozi okno na dete, nato je pa zopet negotovih korakov krenil proti vratom, kjer pa se je še enkrat obrnil, stopil k omari in iz njenega predala privlekel na dan z usnjem obšito steklenico, katero je najprej krepko potresel in nato nastavil na usta.

Kolika nasprotja postavi včasih življenje v neposredno bližino! Tu spodaj na vrtu čista nedolžnost z očmi obrnjenimi proti nebu; nekoliko višje mož, ki si skriva, kako tat, vliva žganje v izsušeno grlo, spodaj pa zopet mlada ljubeznjiva žena, ki se trudi in muči in priganja leno služkinjo, ki ji pomaga pri najtežjih opravilih, da bi gospodar ne klel in ne razbijal, kakor je bila navada.

Sedaj pride iz kuhinje urnih korakov Vida; zardel'h lic in vsa zasopljena nese skledo s skromnim kosilom, katerega je kolikor mogoče okusno pripravila, za njo pa v ropotajočih nerodnih črevljih služkinja s hlebom kruha v roki. Nazadnje prihiti z vrta tudi mala Jelica, ki je že težko čakala, kdaj jo mamica pozove.

Nihče ni izpregovoril besedice. Vida je posadila hčerko na naslonjač in

mož je nemo zasedel svoj prostor za mizo. Postrežnica je zapustila sobo in Vida je odrezala kos kruha in košček mesa za hčerko in ji pošepetala, naj odmoli očenaš, predno bo jedla. Sama je jedla le malo; čez nekaj časa vpraša moža:

»Ali si dobil denar, Filip?«

»Ne, ker gospodarja ni bilo doma.«

»A kaj naj sedaj počnemo? Imam le še nekaj desetice in to meso, glej, tudi še ni plačano.«

Štefič je malomarno mignil z ramami. »No, treba bo zopet kaj prodati.«

Zena ga vprašujoče pogleda, se polna skrbi ozre na hčerko in položi nož in vilice na krožnik. Toda ni mu bilo mar, da je reva vzela le par grižljajev, kajti zaverovan je bil preveč v vrč z vinom, katerega je bila med tem služkinja prinesla na mizo. Izpraznil ga je do zadnje kapljice, vstal od mize in zagodrnjal:

»Sam ne vem, kam naj se obrnem; vsi ljudje derejo sedaj k onemu mazaču, ki se je pred enim mesecem priselil semkaj in stanuje tam, kjer sem bil prej jaz. Le zakaj sem pustil ono stanovanje, saj ondi mi je šlo prav dobro.«

»Tudi tu bi lahko izhajal, če bi se nekoliko več brigal za svojo službo,« odvrne Vida. »Gospa, ki te je sinoči iskala, je danes zjutraj zopet popraševala po tebi, in kakor je Marta pripovedovala, je zelo godrnjala, ker je zopet prišla zastonj. Sedaj bo šla seveda k drugemu; torej vidiš, da si sam kriv, da ti gre slabo.«

»Naj gre babnica, kamor hoče! Do polnoči ne morem čakati na ljudi. Sicer so pa že pretekli tedni in tedni, pa ni bilo žive duše. Sedaj pa naenkrat pade neki ženski v glavo, da pride ravno takrat, ko me ni doma. Vrag vzemi vse skupaj!«

Zelen od jeze se je obrnil v stran in začel hoditi po sobi gori in dolj, Vida je pa stopila k oknu in žalostna zrla na cesto.

Jelica je med tem časom izpraznila krožnik in začela iskati primerne igračice; tu se spomni na srebrnjak, ki ji ga je bil podaril prijazen tujec, vzame ga iz žepa in zatoči po mizi.

»Kaj? Jelica ima denar? Odkod?«

vpraša naglo Štefič in obstoji začuden sredi sobe.

»Saj vendar vidiš, da je srebrn goldinar,« odvrne Vida.

»Kolikaj nespamet! Kako ti pride na um, da daš štiriletnemu otroku toliko denarja! In ravnokar si rekla, da imaš le še nekaj desetice. To je vendar že preveč!«

»Denarja ji nisem jaz dala.«

»Kdo pa?«

»Neki tuj gospod, ki stanuje pri gospe Zakotnikovi.«

Srpo in nezaupljivo jo je pogledal od nog do glave, nato pa nadaljeval: »In ti si bila zraven, ko ji je dajal denar? — Ali vaju je smatral za beračici? — Nesramnost je to! — Takoj pokliči Marto, da ponese denar nazaj. Takoj, pravim!«

Pogabil je zvonček na mizi, da bi sam poklical služkinjo.

»Prosim, pusti vendar!« je zaprosila Vida mirno. »Jelica mi je pripovedovala, da je gospa Zakotnikova potrkala na okno in jo poklicala v sobo. Tu je bil nek gospod, ki jo je vzel k sebi na kolena, jo ljubkoval in ji nazadnje podaril goldinar, za katerega naj bi kupila svoji punčiki nov solnčnik. Jaz v vsem tem ne vidim nikake žalitve ali sramote za nas.«

»Tedaj, če je bilo tako, je tudi meni prav,« pravi Štefič nato; »a to pa vendar ne gre, da bi Jelica obdržala denar. Vzemi ji ga, sicer ga bo izgubila.«

»Ne, denar je njen. Saj ga ne bo izgubila.«

»Jaz sem pa prepričan, da ga ne bo imela dva dni. Jelica, daj materi goldinar!«

Toda deklica je stisnila denar v pest in roko skrila pod mizo.

»Nisi čula, kaj sem ukazal?« je zapil sedaj nad njo.

»Ne bodi vendar takoj divji in pusti otroku veselje,« je prosila žena, a mož je rohnel dalje:

»Tu sem jaz gospodar in nihče drugi! Hitro denar sem, svojeglavnost grda!«

Deklico je divje kričanje tako preplašilo, da je začela jokati in skušala še bolj skriti svoj zaklad. Štefič stopi k nji, potegne izpod prta njeno rokico,

ji s silo iztrga denar in ga vtakne v žep.

»Čeprav sem po svoji neumnosti postal berač,« je kipeč od jeze vpil dalje in krenil proti vratom, »vendar ne pustim, da bi mi berači, ki sem si jih nakopal na glavo, kljubovali v moji lastni hiši!«

Roko je imel še v žepu in ta trenutek se je zdelo, kakor bi hotel zgrabiti denar in ga vreči po mizi; a v istem hipu se je premislil: poveznil je na glavo klobuk in jezno zaloputnivši z vrati odšel iz hiše.

Vida je gledala za njim, da bi videla, če bo šel morda k Zaplotnikovim, a motila se je — korakal je naravnost po cesti; kam? Ah, to ji je bilo žalibog dobro znano.

»Tiho bodi, dete moje, tiho!« je tolažila plakajočo hčerko in jo vzela v naročje. »Ne boj se, saj tvoja Vidica bo gotovo dobila svoj solnčnik, jaz sama ji ga bom kupila. Ne jokaj, srček. Tvoje solze so kakor meč za srce tvoje mame. — — — O Ivo, moj nikdar pozabljeni, ljubljeni Ivo! — Zakaj te je Bog iztrgal iz rok ljubeče žene? Zakaj me je pahnil v to grozno, neznosno bedo?«

V resnici, neizrekljivo je bilo trpljenje, v katerem je živela, odkar se je bila poročila s Štefičem, katerega ni ljubila nikdar in kateremu je bila le zaradi otroka podala roko. Revica ni slutila, kak pijanec in zapravljivec je Štefič; upala je samo, da je sedaj njeno dete — njen najdražji zaklad na zemlji — v varnem zavetju in zavarovan pred pomanjkanjem in viharji življenja. Toda prepričala se je kmalu, da se je za celo življenje navezala na lahkomišljenega in brezsrčnega, pijači in lenobi udanega podleža.

V začetku se je sicer trudila, da bi ga s prijaznim opominjevanjem in s prošnjami privedla zopet na pravo pot, da bi izpovedel, kam ga bo pripeljalo njegovo brezskrbno, zapravljivo življenje; ko je pa uvidela, da ničesar ne doseže, je molčala in le redko kedaj še omenila njegove grde navade, ki so pahnile družino v skrajno bedo in jo vedno bolj tirale na rob propada. Tiho in udana v voljo božjo je trpela.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Čenjenim naročnikom! Tekoče leto se bliža svojemu koncu. Pripraviti se nam bo treba na novo. Poravnati nam je predvsem morebitne zastanke za prošli čas, obenem moramo pa tudi kot zvesti naročniki »Domoljuba« misliti na pravočasno obnoveitev naročnine za prihodnje leto. Čimpreje to storimo, tem preje smo prosti te sicer male skrbi in tem bolj olajšamo ogromno

novoletno delo pri upravništvu v Ljubljani. Iz tega razloga bo listova uprava že prvi teden v decembru priložila za pošiljatev naročnine potrebne položnice. Naj bi se jih poslužil vsak pravočasno! Glede izpolnitve položnice je »Domolj.« prinesel že obširna pojasnila; tudi letos jih hoče poklicati vsem v spomin, ker se še vedno dobe naročniki, ki se ne ravnaajo strogo po danih na-

vodilih, kar povzroča upravi veliko sitnosti, naročnikom pa večkrat obilo neprilik. Za danes zadostuj le to-le: Dosedanji naročniki ne pošiljajte naročnine po nakaznici, ker si s tem napravljate nepotrebne stroške. Vsak naj počaka na položnico. Če bi je pomotoma ne dobil, naj jo zahteva. Potem naj jo pa izpolni natančno po predpisu in zapiše poleg imena: Star naročnik! Pred-

vsem pa ne pozabiti našega starega klica: Vsak pridobi vsaj enega novega naročnika! Številke do novega leta dobi brezplačno, kdor stopi že sedaj v krog naših naročnikov.

Duhovniške premembe. Nove župnike dobé župnije: Duplje pri Trziču č. g. Petra Bohinjca, Škocijan pri Mokronogu č. g. Karola Čuka, Dobrušnice pri Trebnjem č. g. Tomaža Rožnika, Hinje pri Žužemberku č. gosp. Ivana Pelca, Čatež ob Savi č. g. Franceta Zorko, Djekše na Koroškem pa č. g. Antona Beneteka. — Za provizorja v Mohličah v Podjurski dolini je imenovan č. g. Josip Rudl, na njegovo mesto v Dvor nad Vrbo je prišel č. g. Ivan Zel, doslej kaplan v Tinjah.

Pri prestolonasledniku sta bila dne 12., oziroma 13. t. m. sprejeta naša slovenska škofa presvitli gospod dr. Ant. Bon. Jeglič in pa presvitli gospod dr. Andrej Karlin.

Imenovan je za ravnatelja na državni gimnaziji v Gorici šolski svetnik dr. Ivan Bezjak, ravnatelj II. državne gimnazije v Ljubljani, ter je ob tej priliki dobil naslov vladnega svetnika. Dosedanji ravnatelj na državni gimnaziji v Gorici dr. Josip Tomišek pride za ravnatelja na državno gimnazijo v Maribor.

Potrjen deželni zakon. Cesar je sankcioniral od deželnega zbora kranjskega sprejeti zakon o občinskih mirovnihi sodiščih.

Pregledovanje občinskih računov. Deželni odbor je razposlal te dni vsem županstvom okrožnico, v kateri omenja neki slučaj, ko se je koncem junija ali začetkom julija 1911. leta oglašil pri nekem županstvu nek gospod, ki je izjavil, da je poslan od deželnega odbora in da bo pregledal obč. račune; pregledal je knjige, račune in blagajno, ne da bi se bil poprej legitimiral. Dognalo se je, da deželni odbor sploh ni odredil revizije dotičnega občinskega urada, torej tudi nikogar v ta namen tja odposlal ni, da si je torej nekdo neopravičeno dovolil pregledovati občinske spise. V sled sklepa deželnega odbora v seji dne 21. oktobra 1911 se opozarjajo župani, da se mora občinski revizor sam od sebe brez opozoritve takoj po prihodu pravilno legitimirati županu, oziroma njegovemu namestniku. Če bi torej kdorkoli zahteval vpogled v blagajniške dnevniške ali občinske spise, ne da bi se mogel izkazati z legitimacijo in dekretom deželnega odbora, naj mu županstvo nikakor ne dovolí vpogleda v uradne knjige in spise. V vsakem takem slučaju naj županstvo tudi nemudoma poroča deželnemu odboru, predvsem pa, če je mogoče, dožene, kdo je tista oseba. Pri tej priliki se županstvo še posebej opozarja, da ima edino deželni odbor kot nadzorstveno oblastvo v zadevah lasinega delokroga občin pravico, nadzorovati poslovanje županstev v gospodarskem oziru in pregledovati blagajniške knjige.

Kdo je sedaj vzrok mesni draginji?

Z vseh strani prihajajo poročila, da je znatno padla cena živini in prašičem. Ponekod je cena za polovico nižja v primeri z ono spomladi. Vkljub temu mesarji niso znižali mesnih cen. Meso vseh vrst se še vedno prodaja po starih, že prvotno pretiranih cenah. Kdo neki sedaj dela draginjo? Ali je tudi sedaj edino kmet kriv tem neznosnim razmeram?

Radeckijev veteran. Dne 9. novembra je umrl v Roperčah, župnije Svete Marjete niže Ptuja, 92letni starček Franc Purgaj, prevžitkar, bivši posestnik istotam. Rojen leta 1820, postal je leta 1840. vojak; služil je kot grenadir pri 47. pešpolku 8 let; po dovršeni službi se je oženil, a bil čez nekaj mesecev zopet pozvan pod orožje. Po mnogih srečno prestalih bojih in viharjih se je vrnil zopet na svoj dom, kjer je živel v najlepši vzajemnosti s svojo ženo nad 50 let. Zapušča tri hčere; dve ste redovnici: s. Krescencija v Gradcu in s. Lidvina Purgaj, prednica pri čč. šolskih sestrah v Ljubljani. — Sveti naj mu večna luč!

Gospodinjski tečaj v Radovljici. Kat. politično društvo za radovljiški okraj priredi letos v soglasju z deželnim odborom osemtedenski tečaj za odrasla dekleta radovljiškega okraja v Radovljici. Tečaj se bode začel 28. decembra in trajal do 27. februarja. Pouk se vrši v velikih in zelo prikladnih prostorih radovljiške graščine.

Umril je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici nadučitelj iz Bilj, gosp. Jožef Urbanič. Radi vnetja slepega črevesa je moral prestati hudo operacijo, na katere posledicah pa je umrl dne 12. t. m. Zapušča številno družino in sorodstvo.

Z Vrhniko. Katoliško društvo roko-delskih pomočnikov na Vrhniko uprizori v nedeljo, dne 26. t. m. »Turki pred Dunajem« ali »Zmaga zvestobe«. Zgodovinski igrokaz v petih dejanjih, poslovenil Fr. Rihar. Zatorej, prijatelji poštenega razvedrila, na svidenje!

»Dimeža« uprizori v nedeljo, dne 26. t. m. k. s. izobraževalno društvo v Mekinjah. Pridite gledat, ne bo Vam žal!

Še en Radeckijev veteran umrl. V Gorenji vasi nad Škofjo Loko je umrl v petek, dne 17. t. m., ob osmih zvečer Radeckijev veteran Franc Polenšek v 87. letu. Rojen leta 1825 je služil pri 19. lovskem bataljonu od l. 1846 celih devet let in se udeležil menda 13 bitk. Kljub starosti še vedno svežega spomina je prav rad pripovedoval, kaj vse je doživel na Laškem. Ni čuda, da je bil vsled svojih zanimivih doživljanj splošno priljubljen. Po poklicu zidar je delal do zadnjega, v poslednjih letih seveda lažja dela. Bolehal pa prej ni, šele zadnji mesec ga je bolezen spravila na posteljo. V tratarski fari je samo en mož starejši kot pokojnik, Radeckijeva veterana pa imamo še dva.

Zlato poroko sta obhajala pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko v nedeljo, dne 19. t. m. Jožef in Uršula Potočnik.

Slavljenca sta še oba čvrsta in živahna; ona je bila celo lansko leto v sveti deželi. Soromarji, spominjajte se ju v molitvi, da jima da Bog dočakati še demantno poroko, enkrat pa naj ju sprejme v nebeški Jeruzalem.

Krasne umetniške razglednice za Božič in Novo leto bodo izšle v kratkem v zalogi »Slovenske Straže«. Vse p. n. trgovine prosimo, naj se pri naročanju božičnih in novoletnih razglednic ozirajo na razglednice »Slovenske Straže«, katere je naslikal priznani slovenski umetnik akad. slikar g. Vavpotič.

Požar v Travniku. V noči 14. t. m. je izbruhnil ogenj v vasi Travnik na Dolenjskem. Začelo je goreti v skednju posestnika Knavska. Požar se je z veliko naglico širil, ker se je vnelo v najbolj gosto naseljenem kraju vasi. V veliki nevarnosti je bila cela vas, ki šteje nad 140 hiš. Po napornem gašenju domačinov iz vseh vasi občine se je posrečilo ogenj omejiti. Zgorelo je osem gospodarskih poslopij, večinoma skednji, en svinjak, en hlev, veliko sena, slame, žita, vozovi, drva, poljedelska orodja i. dr. Nesreča je toli hujša, ker je zgorela vsa živinska krma; tik pred zimo, kot tudi drva, Zavarovalnice so majhne. Sum požiga leti na umobolnega domačina. Škodo cenijo na 23.000 kron.

Huda zaušnica. V noči na 14. t. m. je nastal v Novakovi krčmi v Malih Vižmarjih med fantoma Karolom Osel in mizarskim pomočnikom Francetom Verbičem prepir, ker je Verbič prvega nazval s hlapcem. To je Osela tako ujezilo, da je zasolil Verbiču tako krepko zaušnico, da je za nekaj trenutkov nezavesten obležal.

Vlak povezil kravo. Dne 6. t. m. je gnal 13letni pastir Anton Rozman tri krave, ki so last Marije Čop, posestnice iz Žerovnice, s paše domov. Ko je pa fant prignal živino čez železniški prelaz v Mostah, so bile prečnice zaprte. Vendar to ni oviralo krav, katere so zlezle pod prečnico na tih. V tem prišodra osebni vlak iz Javornika proti Žerovnici in pvozi do mrtvega eno kravo, vredno 400 kron.

Mrtvo so našli na shrambi njene hiše 28 let staro posestnikovo soprogo Ivano Gregorin iz Lukovice pri Logu. Sodnijska preiskava bo dognala vzrok smrti.

Roko mu odrezalo. Andrej Bečaj, 56 let star železniški delayec na postaji Rakek, je imel nesrečo, da je na tiru padel, med tem pa mu je železniški voz levo roko pri komolcu odrezal.

Nesreča. Janez Žan, po domače Jarčev iz Struževega pri Kranju, je šel 14. t. m. ponoči ob savskem bregu domov. Blizu Suhadolnika je padel po bregu in zadel z glavo ob kamen tako hudo, da si je prebil lobanjo in drugi dan umrl.

Premovanje telet v Kandrišah dne 17. t. m. je bilo preklicano, ker se je v občini Ržiše pojavila slinovka. Da se mora proti slinovki potrebno ukreniti, dasiravno ni živini smrtnonevarna, je jasno. Ne moremo pa razumeti, zakaj se radi posameznega slučaja ukaže za-

prtija kar po več občinah. Ali bi ne zadostovalo samo za tisto vas, kjer se je slinovka pokazala? Dne 13. t. m. niso kmetje iz občine Kandrše, Vače itd. smeli radi ržiške občine gnati živine na sejm v Šmartno pri Litiji.

Strelji skozi okno. Dne 15. t. m. je v Depali vasi pri Mengšu streljal nek neznanec skozi okno na Valentina Colnarja, ko je ta ravno večerjal. Kroglja mu je frčala mimo senca in k sreči ni zadela. Ko je Colnar hotel za zločinem, je ta že pobegnil. Tekel je baje proti Domžalam.

Ogenj. Pogorel je dne 15. t. m. v Zgornjem Kašlju kozolec Janeza Grad. Zažgali so otroci; posestnik ni bil zavarovan.

Umor na železniški progi? Dne 12. t. m. so našli na železniški progi pri Gorenjah truplo železniškega delavca Ivana Grželja. Lokomotiva mu je šla zjutraj ob 3. uri ravno čez trebuh in truplo razdelila v dva kosa. O vzroku nesreče se govori mnogo. Pokojnik ima tudi par ran na glavi, ki so bile prizadete s kakšnim topim orodjem. Umor z ropom je izključen, ker so našli pri njem še okoli 20 kron in uro. Največ se razširja mnenje, da je to čin ljubosumnosti. Petero osumljencev so že zaprli.

Stariši pazite na otroke! Dne 9. t. m. se je na paši sežgal na Gorenjih Gribljah pri Gradacu otrok posestnika Janeza Brinca. Deček je bil star komaj tri in pol leta. Vsedel se je preveč blizu ognja, ki ga je zanimala najstletna sestra, da je švigal plamen ob njem. Bolečin in smrti ga je hotela rešiti neka Marija Muc, pa bilo je prepozno; obleka na otroku je že preveč gorela. Otrok se je po glavi in životu tako opek, da je bil od opeklin skoraj ves ranjen ter je v teku dveh ur umrl.

Požar. V Mirnu na Goriškem je zgorelo skladišče lesa, last g. Pavletiča in dva hleva. Gorelo je ponoči. Gasit so prišli ognjegasci iz Gorice.

Ogenj v Mariboru. V nedeljo, 12. t. m. zvečer je izbruhnol požar v kolarski delavnici mojstra Perglerja v Mlinski ulici. Blizo ponoči so ognjegasci ogenj pogasili. Škode je do 4000 kron.

Sneg je zapadel po vrhovih štajerskih gor. Posebno debel sneg leži na Gorenjem Štajerskem.

Nezavestnega so našli v Trbovljah dne 24. oktobra na cesti delavca Jožefa Dolarja. Na glavi je imel globoko rano. Kdo mu je rano prizadel, ni znano. Te dni je Dolar umrl v ljubljanski deželni bolnišnici.

Pokopali so v ponedeljek, dne 13. t. m. v Logu pri Boštanju vzornega kmetovalca Franceta Erjavca, po demače Rantarja. Ranjki je bil zelo vnet za napredek vinogradništva in živinoreje. Prvi je bil v tem kraju, ki je začel škropiti trto in vinograd rigolati. Pogreb je pričal, kako ga je vse ljubilo. Blag mu spomin!

V znamenju alkohola. Jožef Cajhen, bajtar v Sneberjah, je v prepiru z materjo in bratom pograbil lopato in zamahnil z ojstrino proti bratovi glavi.

K sreči je pa napadeni udarec odbil, tako da je bil zadet le na čelu, kjer ima precej globoko rano. Še tisto noč se je Jožef Cajhen oglasil pri orožnikih v Vodmatu, katerim je povedal, da ga je brat napadel in mu z revolverjem in gnojnimi vilami grozil.

Mrtvega človeka so našli drvarji 14. t. m. v gozdu na Vetrinjem blizu Celovca. Truplo je bilo že napol segnito. Poleg mrtvega je ležala palica in slamniki. Komisija je dognala, da je bil neznan mrtvec ustreljen. Strelnega orožja ni imel. Zato je mogoče, da je bil ustreljen po naključju od kakega lovca ali pa je žrtev roparskega napada.

V Dravo je skočila in utonila dne 13. t. m. gostilničarka Marija Zwitter iz St. Jakoba v Rožu. Rajnica je bila mati štirih otrok in je bolehalo na neozdravljivi pljučni bolezni.

Med vožnjo je skočil iz avtomobila v Celju neki delavec tvrdke Landauer. Pri tem pa je padel tako nesrečno, da je obležal nezavesten. Teško poškodovanega so prenesli v celjsko bolnišnico.

Vlak povozil otroka. V nedeljo, dne 12. t. m. popoldne je dunajski brzovlak povozil na progi med predorom in trboveljsko postajo štiriletnega otroka železniškega čuvaja; truplo otrokovo je bilo v pravem pomenu besede razmesarjeno.

Svojo mater napadel. Pri Sv. Roku pri Brežicah je nastal prepir med kmetico Štefanovič in njenim sinom. Med preprom je sin z materjo tako grdo ravnal, da ji je strl levo roko in jo tudi drugod ranil. Mater so prepeljali v brežiško bolnišnico, hudobni sin pa je pobegnil.

Grozen umor. V bližini Lipnice na Štajerskem se je izvršil 11. t. m. zjutraj grozen umor. Oropanega in umorjenega so našli nekega trgovca s prašiči iz Zagreba. Imel je prerezan vrat in več ran po telesu. Roparski morilec je izginil brez sledu. Zločin je zbudil med ljudstvom splošen strah.

V spanju se skoro ubil. Ferdinand Jamnik iz Ljubnega pri Celju je prenočil te dni pri gostilničarju Francu Žagarju v Rastkah. Ponoči je vstal, ne da bi ga bil kdo slišal, iz postelje, šel k odprtemu oknu, stopil nanj ter padel 6 do 7 metrov globoko iz prvega nadstropja na kamenita tla. Zjutraj so ga našli smrtno nevarno ranjenega in s krvjo oblitega pod oknom. Prepeljan je bil v bolnišnico v Ljubljano. Jamnik je tudi doma večkrat v spanju vstajal, a so ga domači vedeli obvarovati nesreče.

Iz cerkvene proke sta se norčevala. V nedeljo, dne 5. t. m. je prišel v ptujsko župno cerkev k poroki neki Ribič Franc. Ko bi moral dati nevesti roko, ni hotel. Ker sta se oba smejala in je bilo videti, kakor da sta zmenjena iz se hočeta iz vsega norčevati, ju je pustil gospod župnik neporočena. Dne 9. t. m. pa so že prinesli nemški listi iz Gradca vest, da se je isti v Gradcu ustrelil. Prej pa je še zapravil 600 kron, ki mu jih je dala mati — menda za

doto. Kam pripelje človeka rdeča internacionala!

Zopet otrok zgorel. Zakonska Ajcelj iz Piršenbrega pri Brežicah sta pustila triletno hčerko Cecilijo samo doma ter odšla na njivo. Dekle pa je šlo po odhodu starišev na travnik, kjer je sedemletni brat Janez pasel živino in si kuril. Dekle je prišlo ognju preblizu in se je vnela obleka. Sedemletni fant je z občudovanja vredno zavednostjo gorečemo otroku trgal obleko raz telo. Vendar pa je dekle dobilo tako težke opekline, da je kmalu vsled grozih bolečin umrla.

Z nožem smrtno ranil je v nedeljo, dne 12. t. m. v Srednji vasi pri Poljanah nad Škofjo Loko neki fant iz Dobrave pri Trati 27letnega Jan. Ozebeka iz Srednje vasi. Pred par dnevi sta se vrnila iz Amerike. V nedeljo se je pri pijači in plesu vnel med njima prepri in Ozebek je dobil sedem vbodljajev z nožem. Nesrečnež je umrl v torek v grozih bolečinah.

Zanimiva poroka se je vsela dne 13. t. m. zvečer v Cerknici na Notranjskem. 69letni vdovec ribič Anton Milavec je poročil 18letno Ano Ris. Med prebivalstvom je ta dogodek izzval obilo zabave.

Tatinskega vratarja je imela bolnica usmiljenih bratov v Kandiji v osebi Jožefa Petelinca. Izmikal je razno posteljno perilo ter ga donášal k neki Mariji Johan na Brod. Pri selitvi te ženske so zasledili tatvino in zaprli vratarja.

Ogenj v vinogradu. V Vinskem vrhu župnije Sv. Miklavž pri Ormožu je dne 10. t. m. zjutraj začela goreti viničarija ljutomerske cerkve. Ogenj se je naglo razširil tudi na sosednjo viničarijo kmeta Škorjenca iz Središča in na klet posestnika Kovačiča iz Ormoža. Da ni vzel veter zadnji hip druge smeri, bi zgorele gotovo vse hiše na vrhu. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Hudoben sin. Kmet Matevž Radej iz Sedma pri Rajhenburgu ima jako hudobnega sina, ki je splošno znan kot pretepač, ki tudi starišem ne prizanesa. V torek, dne 7. t. m. sta šla z očetom v vinograd po vino. Ko sta se vrnila, je sin začel pretepati svojega očeta in ga metati ob tla. V silobranu je zgrabil oče za puško. Vnel se je boj za njo. V tem boju se puška sproži in sin se v trebuh zadet zvrne na tla. Prepetjali so ga v bolnico.

24 kmetov pred sodiščem. Glavna razprava proti kmetom iz Pravutina, ki so pred nekaj tedni, kot smo poročali, vsled vednih požigov po nedolžnem ubili češkega rokodelca Souchaneka, se vrši dne 27. t. m. pred zagrebškim sodiščem. Obtoženih je 24 kmetov in za vse predlaga državni pravdnik smrt na vešalih.

Novice iz Amerike. Železnica je povozila v Forest City 23. oktobra Ivana Gerdina, 34letnega mladeniča iz Sent Lovrenca ob Temenici. Bil je takoj mrtev. — Z nožem ranil je svojo ženo in nato sebi prerezal vrat 24. oktobra v Heleni, Mont., Ivan Kalčič iz Šmihela

na Dolenjskem. Oba so odpeljali v bolnišnico. Žena bo morda okrevala. — Slovenske poroke: dne 24. oktobra sta bila v Maincester, Iowa, poročena Ivan Susteršič iz Gornjega Križa pri Žužem-berku, in Marija Mehevc z Brda pri Vrhnikih. V Buffalo sta se poročila Josipina Vremšak roj. Fabjan v New-Yorku iz Malih Lašč in Martin Poglajen iz Buffalo, N. Y. V Broughtonu, Pa., sta bila poročena Jak. Dolenc iz Vinharjev pri Poljanah nad Škofjo Loko in Nežika Ostanek z Notranjskega. Ivan Nemanič in Marija Nemanič, rodod iz metliške okolice, sta se te dni poročila v Ely Minn. — V Chisholmu je 13. oktobra umrl 45letni Josip Apič. V Ameriki je bival osem let.

Izjava. Podpisani, vselej zvest pristnik Slovenske Ljudske Stranke, izjavljam, da pod nobenim pogojem ne prevzamem kandidature za občinski odbor v občini Podgorica. Sili me k temu najbolj bolehnost in moja leta; pa ko bi bil tudi čvrst kot pred 30 leti, vendar izjavljam, da bi mi tudi v tem slučaju čast in edinstvo S. L. S. in občine Podgorica bila mnogo bolj pri srcu, nego lastna oseba. Zato prosim volivce iz Pešate in tudi vse druge občane: Volite tri poštene može iz Pešate in mi volimo može po Vaši listi. A volite gotovo tri, katere določi večina mož na Pešati. To bo podlaga trajni slogi naši. Živela Slovenska Ljudska Stranka! — Z odličnim spoštovanjem Janez Keršmanec, posestnik na Pešati št. 38, dne 20. novembra 1911.

Društvo sv. Marte v Gradcu se obrača z nujno prošnjo na vse Slovence, ki imajo kaj smisla za njeno prekorsno delovanje, da ji priskočijo na pomoč z denarnimi prispevki. Zima že trka na duri; stroški se bodo zvišali vsled kurjave. A vedno več deklet prihaja v naše prostore, ki jim nudijo varno zavetišče pred velikomestnimi nevarnostmi. Že sedaj jih prihaja do deset na dan; toda pozimi bo število poskočilo, a ž njim pa seveda tudi izdatki. Kdor vé, kaj pomeni za mlado dekletko pošteno in varno zavetišče, kakor se zateče v slučaju potrebe, ta se gotovo ne bo pomišljal poslati denarni prispevek društvu sv. Marte, ki tako skrbi za slovenska dekleta. Razposlali smo čez 1500 položnic; a odzvalo se jih je komaj 200! Naj se vsaj sedaj prebude iz svojega spanja in pošljejo društvu svoj prispevek kot dar Miklavžu!

Brezlice. Naše k. s. izobraževalno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 26. t. m. po večernicah v veliki dvorani Narodnega doma gledališko predstavo s petjem. Igrata se prizor »Planšarica« in trodejska igra »Sveta Cita«. — Vstopnina po 1 K, 60 vin. in 30 vin. — Vabimo tudi brate in sestre od onstran Save!

Pozivi Na vseh svetnikov dan zjutraj ob treh je bilo ukradenih s poštega voza med Novim mestom in Metliko 10.000 kron. V zadevi bi vedela gotovo kaj povedati okoli 25 let stara ženska, ki je tisto jutro pri odhodu

pošte stala ob kraju mosta čez Krko in imela na zidani ograji culico, košaro ali zavoj. Bila je morda kaka služnja, ki je tisto jutro zapuščala službo ali pa je šla kam v kako novo službo. Na glavi je imela ruto. Občinstvo se prosi, da naznani sodišču v Novem mestu služkinje, osobito iz Novega mesta in okolice, pa tudi od drugod, ki so dne 31. oktobra ali 1. novembra zapustile službo, in da naznani vsak slučaj, če bi kaka sumljiva oseba menjala bankovec za 1000 kron in če je kaka taka ženska z rumeno naglavno ruto odšla v Zagreb ali v Reko (Sušak). Stroški se povrnejo.

Marijin kolek. Krasen Marijin kolek s podobo romarske cerkve na Brezjah ima v zalogi »Slovenska Straža«. Opozarjamo na ta kolek posebno č. župne urade in člane ter članice Marijinih družb, da ga vedno rabijo na svojih pismih. Posamezni koleki so po dva vinarja. Naročajo se v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Razprodajalci dobe 20 odstotkov popusta.

Hitro in lepo se osnažijo obuvale, ako rabite čistilo za čevlje »Sava«, katero prodaja A. Kregar v Ljubljani. To čistilo je popolnoma neškodljivo in omehča tudi najtrše usnje.

Res je, da bi morala naša društva naročati le tamburice, ki se prodajajo v korist »Slovenske Straže«. Da je to njim samim v prid, svedočijo na slednja priznalna pisma: »...da smo popolnoma zadovoljni z bisernicami. Imajo lepo obliko in še lepši zvok, glas. Zato Vas priporočamo tamburaškemu društvom.« — »Morem Vam sporočiti, da sem z bračem prav zadovoljen. Ima čist glas in strune se lahko drsajo, kar sem pri več drugih pogrešal.« — Tamburice so tudi zelo primerna darila za Miklavža in Božič. Naročila sprejema: Ivan Vrečko, Katoliška tiskarna, Ljubljana. Zahtevajte cenike!

Cerkvenim pevcem za advent in Božič. P. Angelik Hribarjeve adventne in božične pesmi za mešani zbor. Izdala in založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena partituri 2 K 40 vin, posameznim glasovom 60 vinarjev. — V novi izdaji izišla zbirka je poleg Cecilije v naši cerkveno-glasbeni literaturi edina, ki obsega večje število adventnih in božičnih napevov. — Kakor vse Angelikove pesmi, so tudi te zložene v pristrčno milem melodijoznem in pravem, res cerkvenem slogu, kakoršen našemu ljudstvu najbolj prija. Ker se bliža adventni in božični čas, opozarjamo naše cerkvene zbore na te ljubke napeve. Pevci jih bodo z veseljem peli.

Otroci, ki jih mučijo bolesi pri prebavi, naj zavživajo skozi nekaj dni kake 3 žlice naravne Franc Jožef-ove grenčice, ki niti najmanje ne nadleguje celo najnežnejših organov. Profesor pl. Goehardt, Berlin, izjavlja, da je v svoji kliniki mnogokrat in z najboljim ter zadovoljivim uspehom vporabljal „Franc Jožef-ovo“ vodo. 11

Gorenjske novice

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Cerkevni pevski zbor priredi v nedeljo, dne 26. novembra 1911 v telovadnici »Orla« koncert v proslavo in čast svoje zavetnice in patrone svete Cecilije. Spored: Nagovor. Govori pevo-vodja organist L. Hafner. 1. H. Volarič: »Roža«. Mešan zbor. 2. Mašek-Hladnik: »Strunam«. Mešan zbor s tenor solo. (Poje g. L. Bajde.) 3. De Arhangelo Corneli: »Gigue«. Klaviolina solo s spremljevanjem klavirja. 4. Händel: »Largo«. Klaviolina solo s spremljevanjem klavirja. 5. Dussek: »Sonata«. Klaviolina solo s spremljevanjem klavirja. 6. V. Parma: »Col-ničku«. Mešan zbor. 7. H. Volarič: »V noči«. Mešan zbor. 8. A. Nedved: »Nazaj v planinski raj«. Mešan zbor. 9. Schuman: »Sanje«. Klaviola solo s spremljevanjem klavirja. 10. G. F. Händel: »Boure«. Klaviola solo s spremljevanjem klavirja. 11. D. Jenko: »Na tujih tleh«. Ženski zbor s spremljevanjem klavirja. 12. H. Sattner: »Deklica in ptič«. 13. Prochazka: »Tak si lepa...«. Poje g. L. Bajde s spremljevanjem klavirja. 14. H. Sattner: »Zjasni zvezde...«. Moški zbor. 15. Mendelsohn: »Duetto«. Klaviolina in klaviola s spremljevanjem harmonija. 16. Bach (Gounod): »Ave Maria«. Dve klaviolini, klavir in harmonij. Sodeluje gospod Ludovik Bajde. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Konec ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 2 kroni, II. vrste 1 krono, III. vrste 80 vinarjev; stojšče 40 vinarjev. Po izvršenem sporedu prosta zabava s pejem in godbo. Čisti prebitek se daruje za napravo novih orgel v župni cerkvi v št. Vidu, zato se preplačila, oziroma prostovoljni darovi hvaležno sprejemajo.

g Šmartno ob Savi. Minulo nedeljo 19. novembra 1911 je v prostorih pri Kebru uprizoril dekliski odsek dve igri in sicer: »Strahovi« in »Planšarica«. Igrale so veskoci prav dobro. Prav vse so se uživale v svoje vloge. Sedaj se bodo vzdignili pa še naši fantje. Kljub slabega vremena se je občinstvo obilno udeležilo.

g Dol pri Ljubljani. Po dolgem presledku se je zopet pričelo živahno razvrti naše društveno življenje. Otvorili smo »zimsko sezono« v nedeljo, 12. t. m., s Krekovim »Turškim križem«, ki je privabil ljudstva za dve naši dvorani. Igralci so se pa tudi res skazali, težko bi bilo dobiti boljših moči za take vloge, kakor je bila naša Uršula, Juzuf in posebno še ribenško seme Štrigalca. Hvala vsem skupaj za trud in vnemo! — Pripravljamo se seveda tudi za občinske volitve, kakor drugod. Občina je sicer majhna, še župnija ni dosti, pa je še ta razkosana na štiri občine. Ko bi se bile slavne višje oblasti utegnile malo pečati z našo zadevo, bi že sedaj lahko vasi tostran Save

spadale pod eno občino; ampak zgoraj delajo previdno in zato počasi, pa tudi počasi se kam pride, in tako upamo, da se bo enkrat le ugodilo špolski želji in koristi. Glede volitev samih bi bilo želeli, da se že vendar enkrat razkadi megla, ki leži nad Dolom. Vse hoče veljati za krščansko, ime liberalcev je na slabem glasu, in vendar naši brumni veljaki z mirno vestjo prebirajo »Slovenski Dom«, »Jutro«, volijo Sršene, zabavljajo katol. izobraževalnemu društvu in Orlu, bratijo pa se s Sokoli in vsem mogočim, da le ni duhovnika zraven. Kdo naj pogrunta tako krščanstvo! Tako kakor pri nas gotovi ljudje, zlasti znana triperesna deteljica, delajo in priporočajo povsod zagrizeni sovražniki cerkve, razni liberalni škrici, postopači in mazači. — Vse drugače pa govori krščanskemu ljudstvu papež in škofje, ki nič bolj ne priporočajo, kakor krščansko organizacijo po društvih, strogo krščansko časopisje, zlasti še posebno močasto odločnost pri volitvah. — Dolci, pogledjte enkrat bolj jasno krog sebe, zlasti si dobro oglejte prej moše, katerim hočete poveriti svoje zaupanje pri prihodnjih občinskih volitvah. Povsod v deželi z malo izjemami zmaguje Slovenska Ljudska Stranka, ki ima sedaj tudi vso politično moč v deželi. Kakor sami veste, dosedanji občinski odbor po svoji večini ne spada k tej stranki, se je naravnost sramuje, kar se je pokazalo pri zadnjih volitvah v državni zbor in pri drugih prilikah. Vi pa pokažite, da se takih mož sramujete, ki ne pripadajo stranki, ki jo cerkev priporoča in kjer duhovnik lahko sodeluje. To bo vam samim v korist, zakaj dandanes brez pomoči S. L. S. in njenih poslancev ne boste zase ali za okraj nič dosegli. Proč s hinavščino in cincanjem, živela krščanska značajnost!

g Iz preddvorske občine. C. kr. deželna vlada je sporazumno z deželnim odborom zavrgla reklamacijo Hlebčarja in tovarišev zoper volilni imenik, češ, da so v občini samo štiri podobčine. Postopanje županstva, ki je šlo, kakor je bila sedaj vedno navada, 7 podobčin — je bilo pravilno. Odlok c. kr. deželne vlade, opirajoč se na krajevno razdelitev iz leta 1817, je zgodovinsko pomenljiva listina. — Sicer bi ne imelo to, ali bi bilo 4 ali 7 podobčin, nobenega pomena na število odbornikov. Pritožnikom ni bilo za drugo, kakor da nagajajo. Razume se, da je Hlebčar posodil reklamaciji — samo ime!

g Iz Žabnice. Naši Mohorjani so darovali za »Slovensko Stražo« 8 K 30 v. — Na svetega Andreja dan bodo volitve za občino: Stara Loka. Pri volitvah ne smejo odločevati osebni oziri, zasebna prijateljstva ali nasprotja, ampak prava gospodarska načela na kršč. podlagi. Bahatih širokoustnežev, častihlepnih sebičnežev, zvutih sladkačev, liberalnih mogotcev, samopašnih koristolovcev ne potrebuje občina, naj se vam še tako hvalisajo, ponujajo in vsiljujejo. S takimi elementi so skoraj

prav povsod že pometli, celo že po marsikaterih mestih. Doslej je imela naša občino v rokah S. L. S. Nihče ne more reči, da bi se ne bilo v tej dobi pametno in modro gospodarilo. Tako naj ostane tudi v bodoče! Če nasprotniki morda zabavljajo nad občinskimi dokladami, treba vedeti, da so ti izdatki neizogibni. Nikdo jih ne more odpraviti, ker izvirajo iz nujnih potreb. Zato pa zaupajte, volilci, gospodarstvo občine zopet požrtvovalnim možem S. L. S., ki jim je obč. blagor pri srcu in volite v odbor zveste pristaše S. L. S., katerim pojde ta mogočna stranka v vseh zadevah uspešno na roke! Ne dajte se preslepiti od kakršnihkoli zvičaj nasprotnikov ali ustraševati od morebitnih njihovih groženj!

g Tržiške novice. V društvu sv. Jožefa je predstavljal zadnjo nedeljo ženski odsek igro »Krivoprisežnik« pred polno dvorano občinstva. Igra se ponavlja v nedeljo ob štirih popoldne. — Občinske volitve so končane z zmago Slovencev, ki imajo od 18 odbornikov 17, edini tovarnar in sedanji župan Karol Mally je prišel z enim glasom večine v odbor. S. L. S. ima 11 odbornikov in izmed 9 namestnikov 6 svojih, narodno-napredna jih ima 6 in 3 namestnike. Rdečkarji so pogoreli na celi črti sijajno. Njihov kolovodja Režek je dobil 77 glasov, naša delavska kandidata Schweiger 401 glas in Vidic 375. Živelo krščanskosocialno delavstvo, ki ne mara slišati o brezverski socialni demokraciji!

g Bohinjska Bela. V soboto se je vršila v tukajšnji občinski pisarni volitev župana in starešinstva za našo občino. Skoro soglasno je bil izvoljen županom zopet dosedanji župan g. Janez Burja. Svetovalcem pa so bili izvoljeni: iz župnije Ribno gg. Janez Koselj, Jernej Poljanec in Gabrijel Ferjan; iz župnije Boh. Bela pa gg.: Fran Oličič, Janez Pogačar, Jakob Zupan, Anton Ropret in Lovro Poljanec.

g Stara Loka. Na sv. Andreja dan imamo občinske volitve. Pripravljanje zanje je že precej živahno. Jožek ... pošilja svoje pomagače, ki pripovedujejo, da ta odbor naklada tako visoke davke; tega pa ne povedo, da se sedaj plačujejo davki za to, kar je sklenil občinski odbor, ko je bil še Jožek župan. Tudi tega ne povedo, da bi Jožek zopet rad dobil lov po tihem kakor zadnjič. Mi pa ravno hočemo, da se lov odda na javni dražbi in bo z njim pokritih več občinskih stroškov. Odborniki so tile: I. razred: Iv. Bergant (Ambruš), Stara Loka 45. Fr. Hafner (Pavla), Žabnica 9. Fr. Hartman (Špan), Suha 22. Fr. Križaj (Sovinc), Reteče 12. Matija Mrak, dekan, Stara Loka. Lovrenc Potočnik (Mažovc), Sv. Duh 16. Gašper Trilar (Zajgelj), Virmaše 9. Namestniki: Karol Čik, župnik, Žabnica. Janez Križaj (Čik), Godešič. Janez Hribernik (Berčnik), Planica 2. II. razred: Janez Alič (Alič), Peven 4. Janez Cof (Kekelj), Virmaše 24. Franc Hafner (Porenta), Binkel 10. Lovrenc Jenko (Boščeč), Gorenja vas 19. Anton Kalan

(Kržaj), Suha 20. Jakob Kuralt (Miklavž), Žabnica 5. Jože Ravnihar (Kalan), Križna gora 13. Namestniki: Janez Pokorn (Rahol), Žabnica 16. Anton Gaber (Grogovc), Popirnica. Anton Starman (Plestenak), Suha. III. razred: Gašper Karlin (Plevnar), Suha. Jurij Langerholz (Stejs), Moškrin 2. Janez Meršol, župnik, Reteče. Janez Oman (Fik), Žabnica 32. Janez Starman (Zargar), Godešič 26. Janez Svobljak (Franc), Binkel 2. Peter Ziberl (Koder), Sv. Duh 26. Namestniki: Janez Bozovičar (Lovrin), Trata. Anton Majnik, železniški čuvaj, Sv. Duh. Franc Rešek (Matjaž), Trnje 7. Podobčina Dorfarje: Anton Cof (Brojan), Dorfarje 11. Namestnik: Jurij Ravnihar (Žirovc), Virmaše 13. Podobčina Godešič: Janez Volčič (Jakovec), Godešič 27. Namestnik: Janez Oman (Jurjovec), Lipica 4. Podobčina Stara Loka: Matevž Trilar (Parte), Vešter 2. Namestnik: Jože Sink (Hudorevnik) Stara Loka 43.

g Smlednik. Skioptično predavanje, ki se je vršilo v nedeljo 19. t. m., je prav lepo izpadlo. Krasne slike poganskega in krščanskega Rima, starodavne izkopsnine zasutega mesta Pompeji in najsvetejši kraji Svete dežele nam ostanejo vedno v živem spominu. Navzlic viharnemu deževju je bil »Društveni dom« tako poln udeležencev kot nikdar poprej. — Društvo »Kviškus« priredi v nedeljo dne 3. decembra v »Društvenem domu« zanimivo kmetijsko predavanje. Govornik pride iz Ljubljane. Prišli boste nedvomno vsi gospodarji smleške občine, ki vas veseli napredek in procvit kmetijstva. Začetek ob treh popoldne.

g Podgorje pri Kamniku. Naše fante sramote pred svetom lažnjivi kamniški dopisniki liberalnih listov. Podtikajo jim, češ da je eden izmed njih zažgal Medvedovo hišo. To je lahko trditi, a nemogoče dokazati. C. kr. sodnija je res nekaj fantov zaprla in dolgo časa preiskavala, zaslišavala v Podgorju, Kamniku in Ljubljani razne priče, pa do zdaj ni nič dognala. Liberalen dopisnik pa ve storilca. Torej postreži sodniji, imenuj krivca, da se kaznuje. Sicer prideš na sum, da daješ požigalcem potuho. Menda vendar nisi ti liberalni dopisnik, podkupljen od požigalca, da prikrivaš njegovo ime, ki ga natančno veš? Zdaj se pa izvij iz te zagate. Ti veš, kdo je zažgal, ali pa ne veš. Če ga veš, pa ga ne poveš, si sokriv zločina zoper človeško družbo. Če ga pa ne veš, si pa nestarman obrekovalc in hujskač. — Dne 18. novembra so vse fante iz preiskovalnega zapora izpustili na prosto. Niti tega niso nobenemu izmed njih dokazali, da bi bil pisal ona vse obsodbe vredna grozilna pisma. Mi Podgorci si bomo pa zapomnili liberalne Kamničane, ki puste, da se naša soseska tako blati po krivici.

g Kamnik. Kakor kaže sikajo naši liberalci, ker so pri občinskih volitvah docela propadli. Ker pa ne vedo, na koga bi svojo jezo odložili, jo kmalu liberalen zabavljač pogunta, da je vse-

ga zla kriva Ljudska stranka. Ako se kak liberalca z glavo zaleti v zid, so seveda tega krivi klerikalci. Ako se kak njih hujšak preveč napije in zavoljo tega oboli, mora v bolnišnico — n. pr. Blaž Logar — kje je iskati vzroka druge, kot pri klerikalcih. Nekdo je ubil stavca Ivana Lužarja. Ne ve se še, kdo je bil. Samo obrekljivi liberalci so v svojih govoricah in v svojih listih brez sramu naprtili ta zločin naši stranki. Kaka predrznost in zlobnost leži v tem obrekovanju, se vidi iz tega, da so zaprli dva fanta iz Kamnika, ki sta pa oba vse prej kot klerikalca. Eden — mlinar na Šutni — je očitno bral »Zaržo«, agitiral ob volitvah proti naši stranki — a naenkrat je ta fant po liberalni sodbi postal klerikalec — čujte in strmite! Drugi aretiranec je Močnikov hlapec. Močnik in njegov zet dr. Karba ne dišita nič po klerikalizmu, a hlapca so vrgli med klerikalce. Kdo bi verjel, da je ta liberalna hinavščina mogoča, ko bi ne bila resnična?

g Iz Brezovice pri Dobu. Nikdar se menda ni naše ljudstvo toliko zanimalo in toliko delovalo za občinske volitve kakor letos. Staro in mlado je bilo pokonci in nestrpno je pričakovalo toliko zaželjenega ponedeljka dne 13. novembra. Volilni boj je bil ljut! Liberalci so kleli in zaničevali častito duhovščino. Priletel je na županovem dvorišču precej debel kamen pred moravškega g. kaplana Demšarja, ki je hladnokrvno kakor Radecki smehljaje pobral »Corpus delikti« in ga z veseljem pobasal v žep. Seveda ni izostalo liberalcem za tako velikodušno delovanje zaslužen plačilo od zgoraj. Naši so nastopili složno in ni jim bilo treba mnogo truda, da so mirnim potom strli liberalnega zmaja! Videti je bilo, da so se hotele liberalne korenine tudi pri nas močno razrasti na globoko in široko. Sijajno je zmagala tudi pri nas S. L. S. Pometla je z veliko domačo brezovo metlo vso liberalno nesnago iz občinskega odbora . . . Vsi novoizvoljeni občinski odborniki kakor tudi njih namestniki so ugledni možje, vsi zvesti pristaši naše veleidične S. L. S. Oh koliko so se pa mučili ponoči in podnevi vsi nasprotni agitatorji, posebno po sosednjih občinah, toda vse njih delo je bilo zaman. Na kupe kunšno izgotovljenih pooblastil so znosili vrlim Domžalcem naši nasprotni, zelo navivni agitatorji, v gotovi nadi, da se jim posreči nepoštena nakana . . . Toda puščice strupene, ki so jih namerili na nas, so letele brzo nazaj v liberalni tabor in ondaj umorile — liberalno srce. In prav tako. Liberalnega gospodarstva je bilo vse ljudstvo že do grla sito. Imamo že 100% občinsko doklado in opravičeno smo se bali še višje. Zato ni bilo težav, da se je pošteno in verno ljudstvo v tako kratkem času organiziralo in nastopilo v bratovski ljubezni z vzgledno disciplino nasproti svojemu največjemu sovražniku — liberalizmu. Na dan volitve je naše ljudstvo popolnoma spoznalo svoje domače liberalce in to je veliko vredno. Nasprotniki so

ostali v veliki manjšini od 12 do 40 glasov. Zelo so razjarjeni in si hočejo svojo veliko jezo s tem ohladiti, da ovržejo volitve in obupno kličejo visoko deželno vlado na pomoč.

g Selca. Visoki deželni odbor je priredil pri tukajšnji živinorejski zadrugi praktičen in teoretičen živinorejski tečaj, kateri se vrši od 3. do 30. novembra. V ta tečaj se je priglasilo 25 fantov, 19 iz selške doline, 2 iz Breznice, 3 iz Horjulja, 1 iz Stare Loke. Vsak dan se prične tečaj zjutraj ob 6. uri z molžo, zatem se živina krmi, snaži, tehta, preskuša mleko itd. Popoldne so predavanja v »Društvenem domu« od pol 2. do pol 4. ure o prešičjereji, popravi hlevov, obdelovanju travnikov, pomoči pri oboleli živini, govedoreji, vodstvu živinorejskih zadrug, kmečkem pravoznanstvu in vnovčenju živine. Od pol 4. do 6. ure zopet krmljenje v hlevih zadružnikov. Zvečer od pol osme do pol 9. ure javna predavanja, katera vaščani pridno obiskujejo. Jako zanimive za živinorejce so krmne poskušnje krav in mlade živine. One živinorejske zadruge, ki se za ta tečaj zanimajo, lahko odpošljejo svoje zastopnike v Selca na sv. Andreja dan, to je 30. novembra, ko se tečaj slovesno zaključi in se bode pri tej priliki lahko vsak prepričal o uspehu tečaja.

g Z Dovjega dne 19. novembra 1911. Pri nas bodo konec tega meseca občinske volitve. Kakor skoraj povsod, tako sta tudi pri nas dve stranki: Slovenska ljudska in pa liberalna ali falirana stranka. Glavar poslednje je Joža Zupan, lesni trgovec in gostilničar v Vatišču, ki se že dolgo korači in zadnji čas hlabro razbija klerikalnega zmaja, ker še-le potlej mu bo mogoče vendar enkrat splezati na županski stolec. Če županova mama denejo koga v »cajtenge« naj ga le, v občinskih stvareh pa se ne dajmo »kikljam« komandirati! Še tega je treba. Naj se Joža Zupan le korači, pa korači naj se doma, ali pa, recimo, pri »Glavni posojilnici«, katere zadržnik je on. Mi gremo svojo pot in bomo brez njega uredili občinske stvari. Volili bomo tako, kot delajo povsod drugod, namreč v smislu načel S. L. S.

g Iz Doba. Tatovi so se oglasili pri znamenju žalostne M. B., ki stoji sredi vasí in puščico izpraznili. Govori se, da so to storili domači ponočnjaki. Žalostno! — V ponedeljek dne 13. novembra je bila v Dobu županska volitev. Za župana je izvoljen g. Anton Videmšek, posestnik in mesar v Dobu. Svetovalci so: Ivan Kuhar, Ivan Matičič, Blaž Vojska. K tej volitvi par besedi. Neumljivo se nam zdi, kako morejo možje, ki pravijo, da so naši, dati svoje glavo za pristna liberalca kakor sta Kuhar in Matičič. Ali imajo Dobljani res tako malo mož, da morajo voliti jutrovca Matičiča! Ali niso drugi odborniki boljši kot učitelj Kuhar, čegar duševna hrana je »Slov. Narod« in drugo liberalno časopisje! — V občinah Brezovica in Podrečje je baje vložen rekurz. Brezovico bi Kudrov ata na vsak

način še radi obdržali v svojih rokah. Pa ne bo šlo, če se prav še enkrat udarimo.

Dolenjske novice

d Kostanjevica. V preteklem tednu so se vršile pri nas občinske volitve. Bil je pomemben dan 15. november. Hud je bil boj. Nasprotniki se niso ustrašili še tako nizkotnih sredstev, da si pribore zmago. Liberalni mogotci so se ponižali do vsakega, kogar so upali pridobiti zase. Zlasti vas Ostrog bi nam o tem mogla mnogo zanimivega povedati. Na volišče so privlekli vso svojo gardo, kolikor so jo mogli spraviti na noge. Toda delali so račun brez krčmarja. Zavedni volilci S. L. S. so prihiteli na volišče kot en mož in odločili zmago na korist našim kandidatom. Zmagali smo v vseh treh razredih s sijajno večino, če pomislimo, da je bila Kostanjevica dosedaj ena najvažnejših liberalnih trdnjav. Ljudstvo je obračunalo z liberalno kliko. Ki ni poznala kmeta drugače kot ob volitvah. Naj bo volilcem na tem mestu izrečena stotera hvala, zlasti onim iz sosednjih občin, ki so, umevajoč važnost naših volitev osebno prihiteli na volišče in nam pomagali do zmage. Čujemo, da nameravajo liberalci vložiti ugovor glede volitev. Mi pričakujemo mirno odločitve, ker vemo, da so se nepostavnosti godile edino le na liberalni strani in da bi pri zopetni volitvi izgubili liberalci zadnjega odbornika.

d Dekliška Marijanska kongregacija v Novem mestu je obhajala letos svojo desetletnico. Ob tej priliki je priredila tudi zabavni večer v Rokodelskem domu, ki se je prav krasno vršil 5. t. mes. Spored je bil sledeč: 1. Petje, in sicer: a) F. S.: Sveta Cecilija, b) H. Volarič: V noči in c) H. Volarič: Potočku. 2. Igrí a) »Pri gospodih«, Saloigra v dveh dejanjih, in b) »Grofica Kastronska«, igra s petjem v treh dejanjih. Petje je bilo prav dobro pod vodstvom gospoda Ign. Hladnika. A še bolj so pa ugajali igri, zlasti »Grofica Kastronska«. Igralke, dobro naučene, so nastopile s tako sigurnostjo in tako izvrstno, da bi delale čast vsakemu odru. Igrale so popolnoma neprisiljeno, naravno — tako dobro, da so vse kar presenetile in so morale igro drugo nedeljo ponavljati.

d Iz Semiča se nam piše, da se je tam ustanovil v nedeljo dne 19. t. m. telovadni odsek Oreč. Pri ustanovitvi je govoril gospod Fr. Terségav o naloga kmečke mladine v sedanjem času; gospod K. Supin, kapiteljski vikar, pa o tem, kako vršiti delo v odseku. Vpisalo se je takoj 60 fantov, ki so potem izvolili odbor in za predsednika odseku č. o. Rafaela Grobljarja, ki nam je prinesel novo življenje v naše društvo.

d Iz Cerkelj na Dolenjskem. Ob občinske volitve. Učitelji, ki okna

pobija. Dne 15. in 16. novembra t. l. smo imeli občinske volitve, pri katerih je S. L. S. z ogromno večino na celi črti zmaga. Ne zdi se nam vredno pisati, kaj je pešiča naših liberalcev počela, da bi bila katerega svojih v odbor spravila. Dotakniti se hočemo le nekaterih svetlih liberalnih zvezd, katere bi bile rade kot agitatorji in odborniki svetile v našo klerikalno temo, da tako še poznim potomcem ohranimo njih slavna imena. Volilna komisija je bila sestavljena iz samih liberalcev. Najbolj nam je ugajal Gašperjev Miha iz Krške vasi, ki je v novem rekelnu z očali na nosu štmamo gledal po volilcih, kakor bi bil sam turški sultan, ali vsaj hrvaški ban. Smilil se nam je zastopnik okrajnega glavarstva, ki je moral to našo »učeno« volilno komisijo dva dni učiti glasove šteti. Znani šnopsapotekar Vahčič je z agitacijo most čez Krko gradil, nad farškimi podrepniki se dri in celo prešiča zaklal in svoje zveste gostil. Tista Lah Longo ga je tudi storil agitirat za liberalce. Pete sta si posebno brusila grajski lovec Enschi in velik prijatelj Dolfeta Ribnikarja kovač Jurkas, po kojem se razliva mažarska kri. Gotovo bo vsakemu klerikalcu konja zakoval, ker ga ni hotel voliti v odbor. A to so le male iskrice proti veliki zvezdi — učitelju Bohincu. Ko je že prvi večer volitve izvedel, da ne bo župan, tudi odbornik ne, je kar zdivilj. Dosedaj se je znašal samo nad ženo in našimi otroci, a kot župan ali vsaj odbornik mislil se je tudi nad odrasle spraviti, pa mu je vse spodletelo. Kakor besen se je kregal, zmerjal in ko so ga bili celo njegovi lastni pristaši sili, ter ga je hišni gospodar iz hiše vrgel in vrata zaklenil, se je nad njim s tem maščeval, da mu je okno pobil. Pravijo, da bo za ta junaški čin odlikovan z zaslužnim križcem iz repe. Upamo, da se še dobe oblasti, ki bodo varovale naše pravice.

d Št. Rupert. Nekoliko o liberalnih klobasah, zavutih v smrdljivi »Slov. Dom«. Le poglejmo, kako delate liberalci za blagor občine. Omenili smo že, kako se je oberliberalec za 1000 K zavezal kmete oškodovati. Zvedeli smo, da sta dva taka tiča. Drugi je zopet »pomagal« kmetom pri trtjah, ko jih je naročil na imena onih, ki jih niso rabili, in jih potem prodajal. Vprašajte o tem Vidmarja, vam lahko pove. Tretji ne privoščji mlekarni vode, čeravno bi ne imel pri tem nobene škode. In vendar je mlekarna razdelila za nleko že 45 tisoč 200 K med kmete. Koliko ste pa že vi razdelili in vaše mlekarnice? Ali veste, kaj je rekel o vas visok uradnik v ministrstvu, ko ste hoteli snesti podporo naši mlekarni? Rekel je: »Tako nesramnih lažnjivcev še nisem našel.« Ali slišite, liberalci? Seveda, ko bi bil ljudski blagor v vaših žepih, potem bi že delali zanj. Kako delate za korist občine, kaže tudi slučaj, ko je bilo v Mokronogu premovanje telet. Naznanila za premovanje so prišla v četrtek dne 9. t. m. Županstvo pa je

nabilo samo eno naznanilo in to šele dne 14. t. m. ob pol 9. uri zjutraj; popoldne ob treh pa je bilo premovanje. S tem ste občino oškodovali za več sto kron. Kaplanove solze bi bili skoraj pozabili! No, pa vsaj je pozabljenost tudi pri vas doma, vsaj ste pri sestavljanju volilnega imenika pozabili toliko naših in vpisali preveč vaših, da smo morali vložiti 198 reklamacij. Tega seveda niste nalašč storili, ker vemo, da ste najbolj poštene ljudi na svetu. Vsaj mi nobenemu liberalcu ne očitamo, da je v Trebnjem prejšnjega dekana goljufal in je zato bilo Trebnje štiri leta brez njega. Tudi o obligacijah svete Marjete na Ponikvah ne govorimo. Tega nam nihče ne očita, akoravno pravite, da smo lumpje. Kaplan se joka, pravijo liberalci, ker mu račun ni štimajo. Kristus se je tudi jokal nad Jeruzalemom, toda ne zaradi računov, ampak zaradi hudobije in neumnosti Judov. In tako bi bilo mogoče tudi, da bi se jokal vam tako ljubljani Strajhar, ko premišljuje vašo brezmejno surovost in lažnjivost. Računi mu pa bolj štimajo, kakor vam in vam želi, da bi tudi vaši lažnjivi jeziki štimali z resnico.

d Št. Rupert. Kako liberalci skrbje za občino. Kdor pride v Št. Rupert, na si ogleda občinsko ubožno hišo, kjer po zaslugi liberalcev živi cela množica mrčesa. Pod vlado liberalcev se je šlo za to, da bi bil kupil to hišo duh. svetnik Ignacij Šalehar, toda občinski odbor je plačal hišo rajši z občinskim denarjem, kakor pa da bi bil sprejel darilo iz rok duhovnika. Pozneje je bilo za popravilo te hiše obljubljeno od Kranjske hranilnice tri tisoč kron, toda liberalci so s svojim nespametnim ravnanjem odbili tudi to. Liberalci pravijo, da skrbje za občino, pri tem pa zapravljajo občinski denar. — Zadnji shod v Št. Rupertu liberalcem ne da miru. V »Slovenskem Domu« pišejo, da je kaplan pobegnil v varno višavo. Tako priznajo liberalci sami, da bi ga bili napadli, ako bi bil prišel med nje. Delali so z noži in kamenjem, toda mi ne maramo take izobrazbe. Na dan volitve vam vrnemo z glasovnicami. — Batine obljubljujejo liberalci našim pristašem, teh pa se ne bojimo, ker smo prepričani, da nas bo čuvala naša žandarmerija, ko smo že pri zadnjem shodu videli, da je orožništvo storilo svojo dolžnost. — Vzorna je naša občina, pišejo liberalci. Da, lahko je vzor, toda samo za tak vzor, kakšna občina ne sme biti. Liberalci, kje imate občinski proračun? — Agitacija. Pred nekaj dnevi je prišla k našemu županu neka ženska. Zupančič ji je rekel: Ti, ali bi rada, da bi bil jaz še župan? Če hočeš, da bom, podpiši tole; in pomolil ji je pooblastilo. Tudi drugi liberalni agitatorji vprašujejo ženske samo to, če imajo Zupančiča kaj rade. — Liberalci bodo volili v občinski odbor vse oštirje ki jih imajo na svoji strani, kar bo pa še manjkalo, bodo pa dopolnili z razgraja-

či, ki so razbijali na našem shodu. Lepa družba. — Kako hočejo liberalci zmagati? Dogovorili so se, da bodo lagali zoper mlekarno, farovž in kaplana. Z lažjo hočejo zmagati. Pravijo tudi, da so občinske doklade znižali. Občinske doklade pa niso nič nižje; toda ali so kaj naredili? Sedani občinski odbor ni storil za občino nič in če pridejo liberalci zopet v občinski odbor, ne bodo tudi zanaprej nič naredili, ker drugega kot vpiti in razgrajati ne znajo. Na dan volitve tedaj proč z birtin in razgrajaji! Naprej — do zmage!

d Krško. Naša občina ima proračunanih dohodkov okrog 20.000 K. Od tega gre skoro polovica za policaje, tajnika, župana, odbornike, občinsko hišo itd. Zato ni čuda, da je vse drugo silno zanemarjeno, ker skoro polovica izgine v liberalne žepce. Sloven. Ljudska Stranka bo tudi v tem oziru korenito vse spremenila, zato se je liberalci tako zelo boje.

d Na Sleme pri Krškem so prišli na lov bodoči liberalni odborniki. Bilo je ravno na petek. Ker so slutili, da bo na lovu enaka sreča kakor pri volitvah, so s seboj vzeli janca in ga pekli na ražnju, pa se jim je — »sfalotovalo«. Leskovski šintar je bil mnenja, da taka pečenka »paše« bolj na njegov britof, kakor pa v liberalne želodce. Take krisijane naj volimo? Nikoli!

d Trebnje. V Trebnjem je bila dne 13. novembra t. l. volitev župana in občinskih svetovalcev. Za župana je izvoljen posestnik Janez Ratajec iz Lukoveka, za svetovalce pa: Franc Huč iz Gorenjih Ponikev, ki je bil župan nad 19 let, pa se je iz raznih, največ družinskih vzrokov, županstvu odpovedal; Janez Novak iz Račjega sela; Janez Miklič iz Starega trga; Franc Zupančič iz Jezera; Fr. Oražem iz Češnjevka in Anton Povh iz Blata. — Novi župan in vsi svetovalci so odločni pristaši Slovenske Ljudske Stranke. — V nedeljo, dne 26. novembra ob 3. uri popoldne priredi telovadni odsek izobraževalnega društva v Trebnjem na dekanijskem dvoru gledališko predstavo veseloigre »Čevljar« ter s tem vabi k obilni udeležbi.

d Krško. Oče liberalne sokoloreje je postal velikodušen. Pravi, da sokoloreji odpusti 10.000 K dolga, če mu le ostali dolg takoj izplačajo. Pa ne gre, ker so baš ta oče sokoloreje preveč izmolzli! Sicer bo pa itak treba doplačati še par takih vsotič, da bo vse v redu. Nam kmetom pa zavožena sokoloreja odpira oči, kako gospodarijo purgarji. Zato jim ne zaupamo nič.

d Iz Hinj pri Žužemberku. Prvo nedeljo t. m. smo imeli v našem izobraževalnem društvu predavanje, ki je bilo prav zanimivo. Domači kaplan nam je podal zelo jasno sliko o sedanjem položaju v posameznih državah kot na Kitajskem, Portugalskem, v Tripolisu in konečno še o naših avstrijskih razmerah. — Danes vse vre v Žužemberku okrog županskega urada za podporo po

suši, ki so jo izprosili vrli poslanci na Dunaju. Gotovo, da se sedaj Hinjčani ne kesajo, da so tako možato oddali glasove S. L. S. Bližajo se zopet volitve, in sicer občinske. Kakor kaže, bo ta boj izmed letošnjih najhujši tudi za Hinjčane. Pri nas lahko rečemo, da so ljudje, ki mislijo z glavo, a kaj pomagajo, ko jih žužembarski oštirji tako begajo in plašijo. Ščujuje jih, naj ne volijo tako, kakor se spodobi, namreč može poštenjake, ampak naj se puntajo. No, gospodje oštirji, kaj bi ne bilo bolje, da bi vse Vaše skrbi ostale v Žužemberku okrog Vaših kas, ki potrebujejo velikih skrbi in žalosti. Prav sedaj, ko skušate slepiti dobre ljudi z lažmi, bi se spodobilo, da bi Vam ti ljudje začeli milo za drago povračevati. Sicer pa bodite prepričani, da milo Vam ne odide. — V kratkem nas zapusti sedanji župnik in cela župnija z velikim veseljem pričakuje nove vrle moči. Dal Bog, da bi prihodnji gospod župnik povzdignil pri nas izobraževalno društvo in druge od gospodov kaplanov ustanovljene organizacije, ki tako že preporoda.

d Iz Turjaške občine. Občinske volitve za občino Turjak so razpisane na 28. novembra. Zanimanje za volitve je veliko. V volilno borbo bodeti zapleteni, kakor povsod, S. L. S. in pa mešana liberalna, takozvana »Žužkova« stranka. Liberalna stranka silno agitira in lovi okoli pooblastila. Pri tem ji prav pridno pomagajo skoro vsi gostilničarji, kateri so se v neko čudno luč postavili. Pri tem igra glavno vlogo občinska naklada na pivo in žganje, ki občini donaja lepe dohodke, vsled tega je zmanjšal prejšnji občinski odbor naklade na direktni davek. In to možno boli vse gostilničarje in naredili so ta-le načrt: mi gremo v boj za Žužka in ako zmaga naša lista, bodemo vrgli občinsko naklado na žganje in pivo, potem pa povišali druge občinske naklade. In gospod župan »Žužkov ata« pa prav milo prosijo in nagovarjajo volilce: Ljudje božji, volite z menoj. Jaz bi bil še tako rad samo dva meseca župan, zato, da bi večji penzijon (!) imel, ker imam veliko otrok, da bi jih malo boljše preskrbel, potem bi se pa odpovedal županskim častem. Vidite, ljudje božji, saj sem tako lepo in nepristransko vladal kot župan eno leto in pol. Zmiraj sem gledal, da nisem komu krivice storil, preskrbel in razdelil sem vam državno podporo, ki smo jo dobili vsled lanske slabe letine. Tako, g. Žužkov ata, zaradi penzijona vam je Tega vam bode že c. kr. poštna direkcija sama povišala, kadar se ji bode zdelo primerno, ako ste še dva meseca župan ali ne. Sploh pa je to slabo agitijsko sredstvo, ker kmetje smo, odkrito rečeno, neprijatelji penzijona, ker nam povzroča vedno le nove davke. Penzijon Vam po hočemo preskrbeti, namreč tako, da hočemo družega župana, a Vi pa pojdite v pokoj, namreč med bivše župane Vašega kalibra. Mi hočemo za župana moža, ki mu bo v resnici za blagor občine, ki bo gle-

dal le na splošne koristi. Še nikoli, odkar ste v Turjaku kot c. kr. poštni uradnik, niste bili odkrit pristaš S. L. S. Kadar ste se čutili dosti varni, da Vas ne sliši kakšen odločen pristaš S. L. S., ste udrihali po duhovščini itd. Znali ste dobro skrivati svojo pravo barvo, šele po zadnjih občinskih volitvah se Vam je posrečilo po brezbriznosti naših mož zlesti na županski stolec in zdaj ste se pa že pokazali v pravi luči. Tako je, gospod Žužek. — Možje volilci, po vseh sosednjih občinah je zmagala S. L. S., pokažimo, da hočemo tudi mi, prebivalci občine Turjak, imeti v občinskem odboru može, ki so v resnici možje, ne pa vctrnjaki. Toraj v boj za načela Slovenske Ljudske Stranke! — Več volilcev.

d Iz Ribnice. Dekliška Marijina družba v Ribnici priredi dne 8. decembra t. l. ob desetletnici svojega obstanka krasno igro: »Lurška pastarica«. Pred več leti že so naše vrle igralke uprizorile to igro na našem odru, in sicer trikrat; pri vseh treh prireditvah je prostorna dvorana bila polna občinstva. Tudi sedaj je veliko zanimanja za to, gotovo bode tudi sedaj obilna udeležba na praznik, dne 8. decembra, in v nedeljo, dne 10. decembra. Vsem prijateljem lepe igre kliče: Na svidenje!

Notranjske novice

n Iz Žirov nad Škofjo Loko. V torek dne 28. novembra se bomo Žirovci udarili pri občinskih volitvah: na eni strani stoje liberalci in mokračji, seveda združeni, na drugi pa mi! Katera stranka bo užugala? Žirovski liberalni naprednjaki se neznansko tresejo za svoj občinski odbor. Silno se zdaj bahajo okoli, da liberalci delajo zdaj cesto na Logatec. Dolgih 30 let so imeli v deželi vse v rokah, pa niso prav nič naredili za žirovsko občino. Skozi 30 let še toliko moči niso imeli, da bi cesto po Račevi ali Sovri speljali do Žirov. Samo hujskali so; ene za cesto po Račevi, druge za cesto po Sovri, tako da nazadnje nismo dobili ne ene ne druge! Zato Vas pa, liberalni naprednjaki, vprašam, kateri možje so pa zadnjič vodili komisijo za novo cesto: ali od nog do glave »črni« dr. Lampe, ali naš lib. župan? Ali kaj veste, naprednjaki, kdo je v listih pisal: »Raji nočemo nobene ceste v Žiri, kot pa da bi šla tam, koder klerikalci hočejo!« Zato bi nam žirovski naprednjaki prav gotovo še to cesto snedli, ne pa nam jo dali, ako bi se le kdo za liberalne pritožbe še kaj zmenil, danes, ko je že vsakega moža-poštenjaka sram biti liberalca. Ako bi nam res žirovski naprednjaki cesto pridobili, bi se vendar spodobilo, da žirovskim naprednjakom postavimo na vrhu »Matjaževih kamer« velikansk spomenik, pred katerim se bo moral vsak Žirovec do tal prikloniti. Ako nam

pa liberalci niso mogli pridobiti ceste, nam bodo železnico še manj. Če volimo naprednjake, bomo čakali na železnico do sodnega dne popoldne. Najbolj se še liberalci postavijo z občinsko hišo. Toda lahko je zidati z denarjem — drugih. Prej smo plačevali občinskih doklad komaj tri groše na goldinar, sedaj pa ubogi žirovski trpin plačuje največ za občinsko hišo, kar po kroni od goldinarja. In vendar si župan še volitev ni upal sklicati v občinsko hišo. Sklicaj jih je v gostilno svoje sorodnice, že ve — zakaj. Občinsko hišo smo zidali, pa moramo voliti v gostilni — kaj takega menda še noben župan na Kranjskem ni naredil. Žirovci, čemu ste zidali tako lepo občinsko hišo? Čemu plačujete skoraj 30.000 K dolga za občinsko hišo? Tako županstvo, ki vas tako vodi za nos, boste gotovo še vedno volili, kaj ne, Žirovci! Tako radi se naprednjaki pobahajo, kako je vsa Žirovska dolina strašansko napredna. Zato vas pa vprašam: Zakaj se pa nas »dušnih rev, farjev in popov, sodrge in pijančkov«, kakor nas zmerjate, zakaj se nas vendar tako neznansko bojite, da še volitev se niste upali sklicati pred cerkvijo? Pa ne, da bi se vam, naprednjaki, hlačice tresle pred nami, mračnjaki, da bi vas ne pomečli iz občinske hiše ven na cesto. Poglejmo še, kako liberalci lažejo. Na vso moč vpijejo: »Le volite klerikalce, pa boste plačevali za cerkev, da bo grdo! Če bo klerikalen župan, bo Žirovcem staro cerkev podrl, plačevali boste za organista, za nov farovž, za novo mežnarijo, za novo šolo. Vse to bo zidal klerikalni župan.« »Preklicano bo pa mogočen, ta župan: kar samo cerkve, farovže in mežnarije bo zidal.« Tako liberalci samo vpijejo, zraven si pa mislijo: »Le lagajmo, kar se da! Kateri se bo že dobil, da nam bo kaj verjel.« Prej so vpili: »V Žireh pa liberalci zidamo cerkev.« Mi pa pravimo: »Zakaj pa sedaj še vanjo ne hodite? Če ste jo vi zidali, pa še vi to plačajte, kar manjka pri cerkvi.« Veljala je cerkev več kot dvakrat po stoisoč, in vse, je plačano, a občina ni dala še vinarja zraven. Zato pa bomo gotovo tudi še to, kar manjka, napravili pri cerkvi sami, brez občine in brez konkurenčne obravnave. Noben glavar in noben komisar nas ne more h konkurenčni obravnavi prisiliti, če sami nočemo, če sami rajši prostovoljno zložimo za cerkev. Kdor bo popravil staro cerkev, bo že sam plačal, občina je ne bo. Lažejo, da bo treba zidati nov farovž. Prav veseli bomo, če ga nam liberalci naredijo, seveda s svojim denarjem. Za nas je pa stari farovž dober. Tudi naš Društveni dom, pravijo, da nam bo plačal klerikalni župan. Mi pa pravimo, da za Dom ne maramo od občine nobenega vinarja. Sami smo ga zidali, sami ga bomo plačevali. Mi vam ne očitamo, da bo Sokolski dom, da bo vaša fabrika in elektrika prišla na občino. Pustite nas v gospodarskih rečeh pri miru, saj vemo, kako je pri vas. Bahati in lagati znajo liberalci, zato naj nam povedo še to-le: Koliko podpore za

živinorejo ste pa liberalci Žirovcem že preskrbeli? Kdo Žirovcev je že dobil od liberalnih poslancev kakšno podporo za živinorejo? Najbrž še nobeden. Ako boste izvolili liberalne odbornike, boste tudi zanaprej dobivali le Tavčarjeve knofe mesto podpor. Kaj pa občinska pota? Ali so se liberalni odborniki kaj brigali za občinska pota? Ali ste ž njimi vsi zadovoljni? Tudi zanaprej se bomo Žirovci pod nosom obrisali pri podporah za pota, ako bi liberalce volili. Ali bi radi dobili nazaj stare cestne odbornike? Ti so vam obljubili cesto po Sovri, Račevi in na Sovoden. Obljubili so vam vse ceste, naredili pa nobene. Kdo je kriv, da smo Žirovci tako umazani pred svetom? Ali ne tisti, ki nas mažejo po grdih listih? »Farja« Vrhovca, pravijo, da bodo pretepli in farovž obmetali z blatom! Kaj ne, to je pa prav sokolska olika žirovskih naprednjakov! Tudi liberalne kandidate si malo oglejte! Sami »tretjeredniki« so. Mi, ki hodimo vsi še v cerkev, zakaj bi prvo čast v občini dali tistim možem, ki se tako cerkve boje? Vsak naj še doma prepíše na glasovnico vse odbornike. Vse — ali pa nobenega! Lahko tudi pošljete ali pa v nedeljo na glasovnico prišlete štampiljo pri Pečelinu pred cerkvijo, kjer bo skozi cel teden kdo s štampiljo. Na dan volitve pa lahko daste podpisati pri gostilničarju Gostišu v Stari vasi, ali pri Anžetu v Novi vasi. V torek vsi na volišče! Nihče naj ne ostane doma! Nihče naj se ne izgovarja: »Boste že brez mene opravili!« Nemara bo ravno tvoj glas odločil za zmago. Znebite se liberalcev še mi, da bomo v torek lahko veseli zaklicali: »Zmaga je naša!»

n Vrhniške novice. Na Blatni Brezovici so dobili novo šolsko poslopje za dvorazrednico. Lepa stavba. Minuli torek se je vršila kolavdacija. — Znano Žitkovo veieposestvo v Verd u je prišlo v roke gospoda dr. Janko Marolta. — Prvo nedeljo v adventu se vrši občni zbor moške in ženske podružnice »Slovenske Straže« v »Društvenem domu«. Pri tej priliki predava nek gospod iz Ljubljane. — Drugo adventno nedeljo ima skupina Jugoslovanske Strokovne Zveze važno zborovanje, h kateremu se vabijo vsi člani. Ta dan se ustanovi skupina za šivilje. Zato se posebno vabijo na ta sestanek vse šivilje. — **Društvo rokodelskih pomočnikov, uprizarji** prihodnjo nedeljo ob pol 7. uri zvečer zanimivo zgodovinsko igro »Turki pred Dunajem«, ki slika stiske Dunajčanov pred krvoločnim sovražnikom krščanstva. Zvestoba do cesarja, ki je Dunajčane leta 1683. rešila, odseva iz vse igre. Uloge so v spretnih rokah in kakor upamo, bomo imeli ta večer zopet lep užitek.

n Iz Idrije. Povodom praznika sv. Nikolaja napravijo dekleta naše Marijine družbe veselico, katere čisti dobček je namenjen za napravo zimske obleke revni mladini. Same nimajo denarnih sredstev, pač pa druge svoje moči zastavijo v splošni blagor. Same

prikrojajo obleko in šivajo v društveni sobi. Ker bi se bile mlajše rade učile na stroj šivati, jim je ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji kupila nov šivalni stroj in sedaj pridno in zastojn prirejajo oblačila, da bi se kolikor mogoče več pomagalo. Vsakoletna veselica ali kake dobre roke pa pripomorejo, da se dobro blago lahko nakupi. Zato je bila tudi letos pretečeno nedeljo lepa veselica z dvema igrama, petjem in deklamacijo v Didičevi dvorani, in na večer pred sv. Miklavžem ali nedeljo prej bodo male ročice z veseljem nesle domov Miklavžev dar — novo in gorko oblačilo. — Naš občinski tajnik je enkrat le v malin prinesel. Radi hujskanja pri obhodu radi draginje je bil v Ljubljani obsojen na malo svoto 20 kron. Spominjamo se na leto 1907. ob priliki blagoslovljenja naše zastave. Očitno sta komandirala svoje ljudi Novak in Kristan, naše goste so čez dan in zvečer insultirali, a nič se jim ni zgodilo. Zandarmerija je mirno gledala rabuko, pa le enkrat je vmes posegla. Je sicer le mala globa, a vendar bode g. Julče spoznal, da ni vse prav, kar si on izmisli. Morda bode zanaprej previdnejši, čas bi že bil, saj je že tista leta prekoračil, ko človek rad rogovili.

n Studeno pri Postoini. Med in mleko se je cedilo predpreteklo nedeljo iz ust postojnskih liberalnih mogočev. O jej, jej, kako so bili ta dan prijazni! Toda sedaj vprašamo: zakaj se pa bojite povedati, da ste liberalci za dušo in telesom, da agitirate za starozobo liberalno stranko postojnsko, ki še nikdar ni imela srca za naše potrebe. Zakaj napadate postojnskega kaplana, kakor da je na grd način napadel postojnskega župana, kar je gola laž, nasprotno, še zagovarjal ga je in ga tudi mi osebno spoštujemo; čudno se nam pa zdi, zakaj se da tako slepo voditi od Lavrenčiča in strica Arkota. Zakaj si ne upate govoriti resnice? Janez Magajna, naš vaščan, je prosil za ubožno spričevalo; in kako ga je nahrulil tajnik: »tok za na božjo pot na Planinsko goro imate denar, da ga tam mečete Mariji na krožnik, sedaj pa prosite za ubožno spričevalo!« Priča na razpolago. Da nas občinski tajnik na tak način izživa in žali, za to ste odgovorni vi, ki hočete sedaj naše glasove! Ne boš, Pepe! Pri kandidatih so se liberalci uredali; postavili smo že prej dobre naše može, katere bomo tudi volili. Izdajalec gospodarskih koristi in verskega prepričanja je vsak, ki bi ostal doma na dan volitve in ne oddal svojega glasu možem Slovenske Ljudske Stranke, in dvakrat izdajalec, če bi se dal zapeljati in bi volil z liberalno stranko.

n Iz Idrije. V nedeljo, 26. t. m., se bo vršil v našem mestu dekanijski shod vseh naših izobraževalnih društev in njih odsekov, ki spadajo pod idrijsko dekanijo. Vsa naša društva so že o tem obveščena, toda tudi tem potom prosimo, da naj vsako društvo poskrbi za obilno udeležbo. Enkrat v letu se že človek odtrga od doma, če je to za njega in druge potrebno. Dekanijski shod

se bo vršil po sledečem vspredu: Ob 9. uri bo predavanje prof. dr. I. Pregelja: »o potrebi in ciljih naše fantovske organizacije«. Naj skrbe posebno načelniki orlovskih odsekov, da bo njih prihod k predavanju točen. Zeleti pa je, da se naši fantje (tudi ne-Orli) vsi udeležijo polnoštevilno in pravočasno tega koristnega predavanja. Ob ¼10. uri se vrši iz Didičevega hotela manifestacijski obhod v župno cerkev sv. Barbare. Tam bo ob 10. uri pridiga in sv. maša. Po dokončani službi božji gremo v skupnem obhodu v Didičev hotel, kjer bo v glavni dvorani skupno kosilo. Po kosilu ob pol 1. uri se začne zborovanje naših izobraževalnih društev kot skupna seja dekanijskega odbora. Pri tem zborovanju naj bi se oglasili k besedi možje naših društev, pa tudi fantje in dekleta, in naj bi dali potrebnih svetov za bodoče izobraževalno delo v društvi in odsekih. Zborovanje se konča ob pol 3. uri. — Ob 4. uri bo pa predaval dr. Janez Ev. Krek: »Kako se je razvil socializem?« Ze zavoljo tega predavanja, ki bo javno, naj bi prišla naša društva v kolikor mogoče obilnem številu. Zato pa agitirajmo in pridimo!

Dobre knjige

Za Miklavža priporoča »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani sledeče knjige s slikami za otroke:

Našim malim. Nazorne slike iz svetega pisma. To je knjiga, ki jo krasi lepa naslovna podoba in mnogo drugih barvanih in nebarvanih med kratkim besedilom, iz življenja Jezusovega, prijatelja dece. Kako blažilno morejo te slike in ljubeznivo pisane pripovedke vplivati na nežna otročja srca! Tu imajo otroci nazorni in besedni pouk o čudovitem rojstvu, treh kraljih, pridnem Jezusu v Nazaretu, angeljčkih itd. Tudi podobe bodo ostale otrokom dolgo, dolgo v spominu, zgodbe pa bodo napolnjevale njihovo dušo s plemenitimi mislimi. Cena 90 vin.

V zverinjaku. V tej knjigi je nastikanih mnogo divjih živali, zraven vsake kratko pojasnilo in obliki pesmice, ki ostane otroku z lahkoto v spominu. Z nobeno rečjo dece tako ne razveseliš kakor s podobami živali, ki jih imajo tako radi. Podobe v pričujoči knjižici se odlikujejo po naravnosti, živih barvah in velikosti, da čim bolj živo stopijo pred otroško fantazijo. Cena 90 vin, na karton nalepljene slike trdo vezane v knjigo 1 K 50 vin.

Robinzon starši. Znano lepo povest o Robinzonu nudi ta knjiga v lepih slikah, ki so prikrojene za otroški razum in bodo tudi odraslega zanimale. Okrajšano besedilo iz povesti pojasnjujejo lepo izvršene slike. Cena 1 K 40 vinarjev, na kartonu nalepljene slike trdo vezane v knjigo 1 K 90 vin.

Slovenski ABC v podobah. To pa je za naše male, ki se vadijo brati. Ta knjižica jim bo v ta namen nabolje

služila. Tu imate vse črke alfabeta, veliko in razločno, a zraven vsake črke pesmico s štirimi kiticami, ki opisuje predmet, kateri se z dotično črko alfabeta začneja. Pleg tega je pri vsaki črki podoba dotičnega predmeta. Podobe so silno ljubke, raznovrstne in po- učljive, da se bodo otrokom na prvi mah priljubile. Cena 80 vin., trdo ve- zan 1 K 20 vin.

Hitra vožnja. Ta knjižica pa ima mnogo podob in prizorov na železnici! Vsaka ima seveda kaj primerno besedi- lo. Tu vidijo otroci naslikan vlak, stroj, vozove, progo, mostove, skozi katere vlak hiti, potnike, živali in blago, ki se na železniške vozove nalaga, pošto itd. Kakor znano, se otroci poleg živali naj- bolj za vlak zanimajo. Zato je ta knjiga s podobami gotovo ena najprimernej- ših daril za otroke. Cena 1 K 60 vin.

Angeljček. To je list, ki izhaja vsak mesec enkrat in je namenjen prav za otroke, ki so se že naučili brati. »Angeljček« prinaša kratke lepe pesmi, ki se jih otroci lahko na pamet uče, povesti, popise, pravljice, lepe nauke, kratkočasnice, uganjke, šaljiva vpra- šanja in male računske naloge, zraven pa tudi vedno čedne slike. Ne bi smelo biti krščanske družine z otroci, kjer ne bi imeli v veselje pridni deci »Angelj- čka«, tega prijatelja, svetovalca in raz- veseljevalca otrok. Naročajte »Angelj- čka«, ki neizmerno olajša vzgojo njih- vih otrok! Dosedanji letniki »Angelj- čka« se dobe vsak zase vezan v knjigo po zelo nizki ceni 1 K za vezano knjigo. Če daruješ otroku eden ali več letni- kov, mu boš podaril knjigo velike ko- risti. Dobi se že 17 različnih letnikov po 1 krono.

Mnenje gospoda dr. A. Knizeka, primarija za notranje bolezni v Štefa- novi bolnišnici

Reichenberg.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Z veseljem Vam poročam o poizku- slih, narejenih z Vašim Serravallovim Kina-vinom z železom. Rabim ta po- moček z dobrim uspehom, odkar so ga iznašli, v mnogih slučajih malokrvno- sti, šibkosti prebavljanja, težki konva- lescenci po prestani bolezni, kakor tudi v mnogih živčnih nerednostih orga- nizma, ki se pokažejo posebno pri ma- lokrvnih osebah in dosežem skoro brez- izjemno zaželjene uspehe. Pripomoček jemljejo vsi radi; vsi ga lahko prena- šajo; more se ga tudi podati več ted- nov zaporedoma, ne da bi povzročil ni- kakih nadleg, ne subjektivnih, ne ob- jektivnih in uporablja se ga lahko to- liko pri dečkih, kakor pri ženskah in moških. Smem ga smatrati na podlagi

svojih raziskovanj kot eno izmed naj- boljših železnatih krepil, brez katerega ne morem biti.

Reichenberg, 23. sept. 1906.

Dr. A. Knizek.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, dne 15. novemb.: 65, 56, 63, 69, 28.
Trst, dne 18. nov.: 20, 63, 19, 55, 49.
Linc, dne 18. novemb.: 86, 88, 62, 6, 51.

Na mednarodni higijenični razstavi v Draždanah so dobili izdelki dr. A. Oetkerjeve tovarne praška za pecivo v Bielefeldu zaradi njegovih izvrstnih lastnosti veliko priznanje razstave.

Mali oglasi.

Vsaka beseda velja za vsakokrat 10 vinarjev

Službe išče:

Sírar z večletno prakso. Nastop pozneje. Naslov pove uprava. 3424

Denarja ni,

dražnja je vedno večja, zaslu- žek pa majhen. Ako hočete brez truda, garantirano 15 do 40 K na dan zaslužiti, pošljite za po- jasnilo v pisnu pet znanok po 10 vinarjev in svoj naslov.

JOSIP BATIČ,

Idrija-Sv. Trojica, Kranjsko.

Kdor rabi

dobre in pristno barvne zim- ske baržete, flaneli za stajice in drugo perilo, lenene in bom- bažnate kašifase, čifre, platne, lesni, brišče, rjabe, z niko blago za dame in gospode, žepne robce in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. tvrdko

Jaroslav Marek
ročna tkalnica 45, v Bist- rem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).

V zalogi imam tudi veliko množino estakav z miskega parneta, flaneli, kanatasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. — Vzorci se pošiljajo zastonj in pošt. prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Bepilajo se stisenske. 3692

6 belih
rijun zelo debelo po 2 m K 14-40 po 2 1/2 m K 16-50, iz domačega lanenega platna po 2 m K 19, po 2 1/2 m K 21 dobite franko iz Jagslov. razpošiljalca R. Stermechi v Celju

Brezplačno
razpošiljam vsa- komur na zahte- vo moj bogato ilustrovani enik s približno 4000 slikami trpežnih, dobrih, cen hur

Prva to- varna ur **Jan Konrad**
c. in kr. dvorni založnik
Brux št. 2726, (Češko).
Alkass'le remali, ure sa stide K 5: : enista srebr, oro K 8-40

NAMIZNI PRT
s si ko zadnje večerje
V njeni je v sredini vikona sv. zainja večerja, okolu slike vz. Jezusovega živte- nja. Prt je iz finega da- maska in se da prati. Dobi se v beli, rumeni ali vi- njevi barvi, velikost 100 cm dolž., 130 cm šir. ob- robljen ter velja K 8.
K temu primeni beli prtiči 6 ko ov K 7-20, naj bi v nobeni krščanski rodin- ne manjkal. Pošilja proti povzetju, od 2 kosov ra- prej pošiljane prosto

JOŽEF STEIDL
Plesobnitz 10, p. Ulitz, Češko.

Samo do Božiča!
Prodajam po znižani ceni kot darilo za vsako perilo zelo pripravnega

1 kos (20 m) orlovega platna K 11-20. 3456

Pri naročilih treh kosov franko na vsako postajo. Vzor. e od vsak vrst platna in bombaževine pošilja zastonj in pošiljane prosto

Jan Werner, tkalnica
Dobruška 480 (Češko).

Naročajte sobotnega, Slovenca!

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 21. novembra 1911

Doželni pridelki:	Cen.		Zivina, meso	Cen.	
	K	v		K	v
Pšenica	21	20	Živa vaga:		
RŽ	18	80	Goveda pitana	80	—
Ajda	4	—	Teleta težka	100	—
Jecmen	20	—	Teleta mala	100	—
Oves	19	00	Prasici	20	—
Proso belo	24	—	Kostruni	102	—
Proso rumeno	18	40			
Koruzna stara	21	—	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	20	4	Maslo kuhano		
Leca	6	—	od K 200— do	2-0	—
Grah	28	50	Maslo surovo od		
La- eno seme	4	—	K 200— do	3-0	—
Grasica	28	—	Slanina sveža		
Domača detelja	170	—	(spei)	60	—
Gorenjska repa	94	—	Slanina preka-		
Fizol R. nčan	4	—	jena	170	—
Fizol Prepeličan	0	—	Mast svinjake	170	—
Fizol Manualon	38	—	Loj	16	—
Čebula	16	50	Jajca 100 kom	1	—
Krompir	9	—	Pisanci	1	40
Zelje veže	7	—	Golobi	3	70
Zelje ki- lo brez	16	—	Raca	3	—
soda	16	—	Gos	0	—
Rep: sveža	7	50			
Rep: kis a brez	17	—	Kolonijalno blago		
soda	17	—	na debelo		
Brinje	28	—	Riž Rangon od		
Kumna	72	—	K 25— do	30	—
Orhi	54	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	600	—	K 25— do	300	—
Jezice	10	—	Stadkor	102	—
Zeled	5	80	Petrolej	39	50
Smrekovi storži	15	—			
Seno	5	—			
Sl: ma	3	00			
Stelja	3	—			

Hlapec vajan pri konjih, srednje starosti išče službo. — Nastopi lahko ob novem letu. Naslov pove uprava „Domoljuba“. 3475

Otvoritev obrti. 3468

Slav. občinstvu si dovoljujem naznaniti, da se sedaj nadaljuje izdelovanje

ostrine sekir in plenkač

in sploh vsake vrste ostrine. Izdelovatelj:

Ivan Drebnic, kovač, pošta Grahovo pri Rakeku.

Brez dvoma

najdete v trgovini tvrdke R. Miklauc Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5 (Spitalska ulica) veliko zalogo bla- ga za moške in ženske obleke, vse vrste rute, kocke, šerpe, ogrinjalke, koce, plahte, kovtre, srajce, noga- vice itd.

Cene

kakor Vam je znano so nizke, ker kupuje tvrdka v velikih množinah vsled velikega prometa se posluži najmanjšega dobička. Torej tukaj najde vsakdo veliko izber,

ugodne

cene in kupi dobro ter priporoča tvrdko svojim znancom in sorod- nikom. 3478

Imate li bolečine? Revmatične, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. „Elsafluid“. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 10 (Hrvatsko). 42

Izjava.

Podpisana **Marija Košenina iz Preske h. št. 45** sem žalila dne 30. oktobra gosp. **Antona Merješiča, trgovca v Medvodah**, kričoč v njegovi trgovini in na dvorišču, da me je oguljufal in odgovarjajoč tamkaj še drugim strankam, da naj nikar ne prodajajo njemu, ker vsakega oguljufa.

Obžalujem te svoje žalitve, izjavljam, da so iste neresnične in popolnoma neutemeljene ter se zahvaljujem gospodu **Antonu Merješiču**, da mi je odpustil te moje žalitve.

V Ljubljani, dne 14. novembra 1911.

3469

MARIJA KOŠENINA.

Slavno občinstvo!

Tem potom se Vam vljudno naznanja, da so se prostori trgovine gvančnega blaga 3468

„Pri Miklavžu“

v Ljubljani, Medena ulica, zraven škot. palače

izdatno povečali. Tam najdete velike, svitle, zračne prostore; lepe, velike izložbe in okusno zalogo dobrega blaga po blagu primerni nizki ceni kakor tudi znano dobro in prijazno postrežbo. Za mnogobrojni obisk se tvrdka prlporoča.

V Otočah pri Brezjah se takoj proda pripravno

POSESTVO

ki obstoji iz hiše in gospodarskega poslopja za 18 mernikov posetve njiv, okoli 3 orale košenine, v kateri je tudi stelja in drva, ter mlad smrekov les, dalje dva lepa travnika, dva lepa sadna vrta. Vse parcele so okoli hiše, studenčni vodnjak pri hiši. Posestvo je pripravno za vsakega obrtnika, posebno za izvoščeka, ker je pri postaji, odkoder je mnogo vožnje k Mariji Pomagaj na Brezje. Cena je primerna, plačilni pogoji lahki. Več pojasnila v tem daje **L. Rebolj v Kranju.** 3450

Proda se lepo posestvo

Natančneje se izve v šmartnem pri Litiji pri gosp. **Mat. Osredkarju.** 3470

Brez konkurence! Dobavljamo naše prvovrstne, pravim krasne stenske preproge

Smyrna skoro podobne izvrsne kakovosti in neizmerne trpeznosti, neposredno K 5-50 odjemalcem, K 5-50

Stenske preproge v mikavnih perzjskih in vzorcih s slikami 100 cm široke, 200 cm dolge K 5-50. Papagaji, bežča divjačina, lev, lubod, družina smrkajov, lisica, pes itd.

Salonske preproge

iz debele pliši, šenile na obeh straneh enak iz krasnih perzjskih in evropskih in cvetličnih

vzorcev, temelj a barva rdeča in zelena.
40 cm šir., 2 0 cm dolg K 8 — 200 cm šir., 300 cm dolg K 15—
60 — 250 — 11 — 250 — 250 — 200 —
180 — 270 — 14 — 3 0 — 40 — 34 —

Predposteljne preproge iz e ake tvarine K 1 87 za kos.
Preproge za pred okna iz posebno močne Double-Smyrna-še iljne tkanine 125 cm visoke, 140 cm široke, z obilvom in resicami ali perzjski vzorec K 5-50 za kos

Cene in kakovost brez konkurence. 3452
Razpošilja p oti povzetju. Če ne ugaja je zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljalnica blaga Gustav Stern

Produktivna in trgovska družba v Radoninu 13, Moravsko. B-gato ilustrirani, krasen cenik zastoj iz poštnine prosto

Nujno potrebno je, da varujemo

vsako rano, ker se ista spremeni po okuženju (infekciji) v težko zaceljivo

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo takozvano **praško domače mazilo**, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pašica 70 vln. Proti predplučiu K 3-16 se pošljejo 4 pašice, za K 7 — pa 10 pašic postnino prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga 3120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu« 3

Praga, Mala strana, voga Nerudove ulice št. 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmař, Rih. Sušnik.

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štey. 25

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastoj in poštnine prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na tvrdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Moja

št. 410 nikel Roskopf jako dobro idoča, samo K 4 10, št. 500 z sekund. kazalcem K 5-50
Dve leti garancije.

Razpis Ceres-nagrad K 30.000.-

3464

Končni rok za vpošiljanje je na vsestransko željo do **1. grudnia 1911**

podaljšan!

Samo ob sebi je umevno, da imajo tudi tisti cenjeni odjemalci pravico vpošiljati še nadaljne ovoje, ki so se tega razpisa že udeležili. Za vsakih nadalje vposlanih 5 ovojev dobe še po eno nadaljno številko.

Izjava.

Podpisana izjavim, da ni resnica, kar sem govorila zoper **Ivana Trpina**, nočnega paznika, tovarna Goricane. 3449 **Neža Keber.**

Krepkega dečka sina poštenih starišev sprejme pod zelo ugodnimi pogoji takoj v uk v pekarni g. **Lovro Sušnik v Škofji Loki.** 3438

Najlepše blago za obleke dobite pri **J. CIUHA** Stari trg št. 1.

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih p. odajalcev s suknenim blagom za gospode in dame se sprejme proti visoki proviziji event. p. zneje stalno pri prvi razpoš. blaga. Penudbe pod: „Weltfirma 9 6“ na anončno pisarno **M. Dukas** Nacht. Dunaj 11. 3381. Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Cena, solidna sestava kot božično darilo za dečke.

št. ss. 12.— 3 letno pisмено jamstvo
Prava srebrna remontolura, puncirana pričec kr. uradu, z belim ali barvastim kazalnikom, sekundnim kazalcem, v solidnem okrovju s karnirjem, natančno reguliranim „Gloria“ kolejem, s triletnim pisnim jamstvom, s temu primer. pravo srebrno oklopno verižico, 30 cm dolgo, s peresnim obročkam in karabinerjem ter pristno srebrnim kompasom kot obzsek k verižici, kompletno le K 12.

Nikar riziKol Zamena dovoljena ali pa denar nazaj. Pošilja po povzetju prva tovarna za ure

JAN KONRAD

c. kr. dvorni založnik v **Brüxu** št. 2729 na Češkem.

Zahtevajte moj bogato ilustrovani glavni cenik z 4000 slikami zaštonj in franko.

Zapomnite si,

da je slast podlaga dobre prebave, slast do jedi torej najvažnejši pogoj zdravega življenja. Vsak, ki mu je na tem lež. če, da ostane žilodec zdrav in da dobro prebavlja, naj poskuša že več desetletij preizkušene **Brady-jevo želodčno kapijlo**, prej Marijacejske želodčne kapijlice imenovane, katere so že oddavna priznane kot najzanesljivejše domače sredstvo proti vsem želodčnim težvam za otroke in odrasle. Dobivajo se po 90 vinarjev steklenica in po K 1.90 dvojna steklenica. Kjer se ne dobi, pošlje i. pelovatelj **C. Brady, Dunaj 1., Fleischmarkt 2.462** poštnine pros. o na dom 6 steklenic za K 5.80 ali 8 dvojn. steklen. za K 6.90.

VARUJTE SE

zanemarjati pojave bolezni, ki se lahko razvijejo. Če kašljate, ste hripavi, zaslišeni, nahodni, Vam jed ne diši, pada težja Vašega telesa, se ponoči potite, ste slabi, ter se čutite utrujene, naročite si takoj Orkenjev lipov med (syrup) in preprečite razširjanje zla. Steklenica za poskušnjo stane K 3.—, velika steklenica K 5.—, 3 steklenice poštnine prosto K 15.— po poštnem povzetju samo iz 3. **Hugo Orkeny-jeve lekarne Budapešta, Thököly-ut. 28 Zaloga 45.**

Ne smete pozabiti,

imamo zdravniško priporočeno in okusno sredstvo, ki lajša in popolnoma odstrani oslovski kašelj in to je

Thymomel Scillae

ki v zdravniških krogih najbolj slöve. Ra-bite ga

če imate oslovski kašelj

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2.20. Po pošti franko proti naprej pošiljati K 2.90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenice proti naprej pošiljati 20 K.

Fazer na ime sredstva, izdelovatelja in varstveno znamko. 3116

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Rihard Sušnik, dr. G. Dlecoli, Jos. Čizmar.

Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik
in patent. dvojno zarezani
strešnik-zakrivač

stare oblike :

sistem „Marzola“

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

Najboljša ura sedanjosti in po najnižji ceni. Srebrna ura od K 7— naprej.

Naročite le pri moji domači tvrdki ker boste tu res ceno in dobro postreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani, samo nasproti Franciškanske cerkve

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastoni.

Tudi najboljši in najcenejši sivalni stroji so v zalogi.

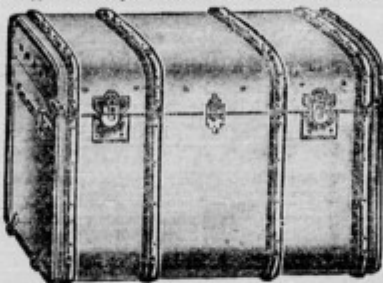
Ne več na Mestnem trgu, samo nasproti **Frarčiškanske cerkve**

3149

Najprimernejše božično darilo za dame in gospode.

Kavčigi, turlice, usnjeno blago ali pa brez oprave.

Spe lat. tovarna

Josef Winkler & sinovi Dunaj, L.

Himmelfahrtsgasse 7.

Ilustrovan ce lik za t. b. in poštnine prosto. Postavko zav.

Božična prilžnost. Hitra razpošljitev.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

2927/07

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Charpatia 28./11. 1911.

Reke: Caronia 9./12., Franconia 20./12. 1911.

Iz Liverpola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 18./11., 16./12. 1911, 27./1., 17./2. 1912, Mauretania 9./12., 30./12. 1911, 20./1. 1912.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 160.— za odraslo osebo všteti davek in K 90.— za otroka pod deset let všteti davek.

Nadomestilo godbe

dajo moji najnov. fonografi in gramofoni, ki delujejo brez napake. Iste pošilja po najnižjih tovarniških cenah

Jan Konrad c. in kr. dverni založnik v Brüxu št. 2740 (Češko).

Fonografe z 2 valjema K 9.—. Gramofone z najnovejšimi komedi K 22.—, 26.—. Zahtevajte moj bogato ilustr. glavni cenik s 4000 slikami z stonj in poštnine prosto. Pošilja po povzetju. — Nikak riziko! — Zamena dovoljena.

Vam je li slabo?

Imate bolečine v želodcu? Glavobole? Omotice? Zaprtje? **Poskusite**

Orkeny-jeve „rastlinske kroglice“, katere so iz člane edino iz rastlinskih izvlečkov, ne vsebujejo nikakih škodljivih sestavin in so torej najzanesljivejše

odvajalno in krčistilno

domače sredstvo. — Urejujejo prebavo, napravijo red v želodcu in črevih, vzbujajo slast do jedi in jih zavoljotega tudi zdravniki radi predpisujejo. Tudi pri zdravljenju debelosti izborne!

Izvirna ška ljiica 90 vinarjev. 3271
Tri škastlice franko K 2 50

Narčla se po povzetju pri izdelovaltelju **Hugó Orkeny-jevi lekarni v Budapešti**, Thököly-Straße 28. Zaloga: 48.

Sirolin“ Roche”

se je tisočkrat preizkusil pri

pljučnem kataru

zgodnjem in zastarelem

kašlju, oslovskem kašlju in po

vnetju pljuč.

Prost omamljivih sredstev.

2248